

Concept
Begroting 2018 GR DG&J

15 juni 2017

dienst **Gezondheid
& Jeugd** zhz

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Beleidsbegroting	6
2.1	Dienst Gezondheid en Jeugd	6
2.1.1	Publieke Gezondheid	7
2.1.2	Maatschappelijke Zorg	12
2.1.3	Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt	14
2.1.4	Jeugdgezondheidszorg	17
2.1.5	Bestuur en Organisatie	19
2.2	Regionale Ambulancevoorziening	21
2.2.1	Ambulancezorg	21
2.2.2	Meldkamer Ambulancezorg	23
2.3	Serviceorganisatie Jeugd	25
2.4	Algemene dekkingsmiddelen	27
3	Verplichte paragrafen	27
3.1.	Weerstandvermogen en risicobeheersing	28
3.2.	Financiële kengetallen	32
3.3.	Onderhoud kapitaalgoederen	33
3.4.	Financiering	34
3.5.	Bedrijfsvoering	35
3.6	Opvolging aanbevelingen	39
4	Financiële begroting	42
4.1	Overzicht van baten en lasten	42
4.2	Taakvelden	46
5	Vaststelling	47

1 Inleiding

Het voorliggende document is de begroting 2018 van de Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid (GR DG&J). In deze begroting vindt de uitwerking vanuit de regionale nota gezondheidsbeleid en het meerjarenbeleidsplan 2016-2019 naar doelstellingen en acties voor het jaar 2018 plaats. De financiële basis voor deze begroting is de begroting 2017. Vervolgens zijn reeds vastgestelde ontwikkelingen in de begroting verwerkt. Binnen het huidige ambitieniveau is het gelukt om ondanks exogene factoren (oa stijging ABP premie) een sluitende begroting te presenteren **en** de gevraagde inwoner- en leerlingenbijdrage (zie bijlage 1a) op het niveau van 2017 te houden.

Ontwikkelingen die nog in beweging zijn of waar nog besluitvorming over dient plaats te vinden zijn wel benoemd, maar niet uitgewerkt in doelstelling en bijbehorende financiën. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan de positionering van Veilig Thuis, nieuwe kader voor Toezicht op de Kinderopvang, het Rijksvaccinatieprogramma en de Omgevingswet.

Veilig Thuis

Gebleken is dat de projectorganisatie Veilig Thuis voor zowel AMHK als voor het jeugdgedeelte aanvullende subsidie nodig heeft om kostendekkend te kunnen opereren. De aanvullende subsidieaanvraag voor het jeugdgedeelte is door Veilig Thuis bij de SOJ ingediend en betreft een aanvullend bedrag van € 1,7 miljoen. Deze ophoging van de subsidie ligt momenteel ter zienswijze bij de gemeenten. Het AMHK gedeelte wordt door DG&J uitgevoerd. De aangepaste subsidie aanvraag (plus € 0,5 miljoen ten opzichte van subsidieaanvraag 2016) is in de begroting 2018 verwerkt.

Jeugdzorg

De bezuinigingen op de jeugdhulp in de laatste jaren hebben ook in Zuid-Holland Zuid hun uitwerking. De gedachte was dat door transformatie de jeugdhulp goedkoper georganiseerd kan worden. We zien aanzetten, maar deze hebben – juist ook vanwege de substantiële bezuinigingen op de jeugdhulp - pas op de langere termijn hun uitwerking. Het jaar 2016 is met een negatief resultaat van € 1,3 miljoen afgesloten. De hogere zorgvraag heeft ertoe geleid dat, vooruitlopend op de knoppennotitie, voor 2017 een aanvullend bedrag van € 1,6 miljoen nodig zal zijn. De verwachting is dan ook dat deze aanvullende zorgvraag ertoe zal leiden dat ook voor 2018 aanvullende middelen nodig zullen zijn.

Vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

De begroting 2018 is opgesteld conform de vernieuwingen die binnen het BBV zijn doorgevoerd. Deze nieuwe regelgeving zorgt voor aantal ingrijpende wijzigingen ten opzichte van voorgaande begrotingen. Een direct vergelijk tussen de begroting 2017 en deze begroting is daardoor niet goed mogelijk. Om deze vergelijking toch te kunnen maken is in de bijlage de begroting in oude stijl opgenomen.

Eén van de grootste wijzigingen is de invoering van taakvelden. Per taakveld dienen de baten en lasten inzichtelijk te worden gemaakt. Eén van deze taakvelden is de overhead. De overhead mag dan ook niet meer naar de diverse producten worden toegerekend, maar dient op een apart taakveld te worden verantwoord. Dit heeft ertoe geleid dat een nieuw programma, algemene dekkingsmiddelen, binnen de begroting is gecreëerd. Op dit begrotingsprogramma zijn alle overhead lasten en daarnaast de algemene dekkingsmiddelen begroot. In het nieuwe programma algemene dekkingsmiddelen

dienen zowel de algemene dekkingsmiddelen van DG&J als van de RAV en SOJ gepresenteerd te worden.

Een tweede wijziging van het BBV die de begroting van GR DG&J raakt is dat het gehanteerde rentepercentage voor afschrijvingen berekend dient te worden aan de hand van de geprognosticeerde baten en lasten. Tot en met 2017 werd in de begroting rekening gehouden met een omslagrente van 4%. De verwachting is dat de GR DG&J geen vreemd vermogen zal aantrekken, en daarmee rente verschuldigd zal zijn. Indien de GR DG&J overliquide is, zal aan schatkistbankieren moeten worden gedaan. De verwachting is dat de rente over de middelen die in de schatkist zitten nihil zal zijn. Dit betekent dat de GR DG&J een omslagrente van 0% in de begroting dient te hanteren. Het financieel effect van het aanpassen van de omslagrente leidt ertoe dat zowel voor de RAV als DG&J de lasten naar beneden zullen gaan met respectievelijk € 45.000 en € 75.000. Het voordeel wat hiermee ontstaat is wordt door de DG&J gebruikt om de stijging van het ABP op te vangen. Voor de RAV zal dit voordeel worden meegenomen in de onderhandelingen met de zorgverzekeraars.

Indexatie

Het beleid is om de budgetten en gemeentelijke bijdragen aan te passen op basis van de ontwikkeling van de loon- en prijsindex voor de overheidsconsumptie. De verwachting is dat de DG&J binnen de financiële ruimte zal blijven voor 2018. Wel moet de kanttekening worden geplaatst dat de begroting onder druk komt te staan wanneer de cao gemeenteambtenaren 2017-2018 leidt tot een verhoging van de salarissen. In het najaar van 2017 zal een actualisatie van de begroting plaatsvinden. Indien noodzakelijk zal dan een indexeringsvoorstel worden gedaan.

2 Beleidsbegroting

De GR DG&J bestaat uit een tweetal organisatieonderdelen; Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) en Serviceorganisatie Jeugd (SOJ). De Regionale Ambulancevoorziening (RAV) is formeel onderdeel van de DG&J, echter gezien het specifieke begrotings- en financieringskarakter, is ervoor gekozen om de RAV in een apart begrotingsprogramma te presenteren. In onderstaande beleidsbegroting zijn de drie organisatieonderdelen met hun programma's weergegeven.

2.1 Dienst Gezondheid en Jeugd

Op basis van de wettelijke taken, de behoeften van gemeenten en geconstateerde maatschappelijke ontwikkelingen worden vierjaarlijks de missie, visie en doelstellingen van DG&J geactualiseerd. De DG&J heeft thans als missie dat zij bijdraagt aan een vitale samenleving en gezonde inwoners in de regio Zuid-Holland Zuid. Dit doet DG&J door het zijn van een basisvoorziening voor publieke gezondheid en het borgen van het recht op onderwijs. DG&J is lokaal herkenbaar als dienstverlener, onderzoeker, adviseur en coördinator. Vanuit deze rollen werkt DG&J op basis van de wettelijke- en andere op preventieve gerichte taken, samen met haar partners, aan het verbeteren van de sociale en fysieke leefomgeving (visie). Uit deze missie en visie volgen vier maatschappelijke doelstellingen:

1. Het realiseren van gezondheidswinst en het verminderen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen;
2. Het bevorderen van ontwikkelkansen voor, en participatie van inwoners (jeugd en ouderen in het bijzonder);
3. Op een vertrouwenwekkende en adequate manier optreden tijdens rampen en crisis waarin de publieke gezondheid wordt bedreigd en het voorkomen van maatschappelijke onrust bij kleinschalige incidenten;
4. Het zorgen voor bescherming bij huiselijk geweld, het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting en het verbeteren van de kwaliteit van leven van kwetsbare groepen in de samenleving.

De begroting van DG&J is opgebouwd uit een vijftal programma's, die aansluiten op de vier maatschappelijke doelstellingen, te weten:

- Publieke Gezondheid
- Maatschappelijke Zorg
- Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt
- Jeugdgezondheidszorg
- Bestuur en organisatie

Per programma is aangegeven wat de inhoudelijke doelstellingen zijn, wat per programma in 2018 zal worden gerealiseerd en wat het desbetreffende programma kost.

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke Gezondheid	6.270	3.397	-2.873	6.383	4.650	-1.733	4.434	2.870	-1.564
Maatschappelijke Zorg	2.289	1.719	-570	1.611	1.573	-38	1.340	1.979	639
Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt	2.832	2.541	-291	3.340	2.338	-1.002	1.666	2.586	920
Jeugdgezondheidszorg	10.465	10.836	371	10.349	10.836	487	10.767	10.837	70
Bestuur & Organisatie	1.105	-11	-1.116	1.681	934	-747	607	-43	-650
Algemene dekkingsmiddelen	1.202	6.083	4.881	2.937	6.232	3.295			0
Saldo baten en lasten	24.163	24.565	402	26.301	26.563	262	18.814	18.229	-585
Mutaties reserves	0	283	283	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	24.163	24.848	685	26.301	26.563	262	18.814	18.229	-585

Met ingang van de begroting 2018 zijn de overhead en de algemene dekkingsmiddelen niet meer aan de inhoudelijke programma's toegerekend. Deze dienen nu op een nieuw programma, algemene dekkingsmiddelen, te worden gepresenteerd. Binnen de begroting van DG&J was een programma algemene dekkingsmiddelen aanwezig. Dit programma is nu dan ook uit de begroting van DG&J gehaald en is nu een programma op GR DG&J niveau. Naast de overhead en algemene dekkingsmiddelen van DG&J, zijn hier ook de overhead en algemene dekkingsmiddelen van de RAV en SOJ begroot.

Het financieel perspectief laat zien dat Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) binnen de beschikbare middelen blijft. Het positieve meerjarenperspectief wat bij de begroting 2017 was geprognosticeerd is aangewend om de stijging van de pensioenpremie (+ 2% salarislsten) en de indexatie van de salarissen vanuit de cao gemeenteambtenaren 2016-2017 (+0,4% salarislsten) op te vangen.

2.1.1 Publieke Gezondheid

Wat willen wij bereiken?

In dit programma worden 6 maatschappelijke doelstellingen nagestreefd;

A. Het voorkomen van introductie en (verdere) verspreiding van infectieziekten en waar nodig het bestrijden van infectieziekten, waaronder SOA's en TBC. Het voorkomen van hygiëne problemen.
B. Het voorkomen van de introductie van import infectieziekten in het werkgebied en het beschermen van individuele reizigers tegen infectieziekten en andere gezondheidsrisico's.
C. Het adviseren over de gezondheidseffecten van milieuvraagstukken.
D. Het bevorderen van kwalitatief hoogwaardige kinderopvang voor een goede ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving.
E. Het beschermen van de gezondheid van inwoners bij rampen en crises.
F. Het bevorderen van een gezonde leefstijl en gezondheid gedrag (preventieve publieke gezondheid). Het verbeteren van de (ervaren) fysieke en psychische gezondheid en het verminderen van de psychosociale problematiek van kwetsbare doelgroepen van 0 tot 100 jaar.

Ontwikkelingen (in aanloop naar) 2018.

Antibioticaresistentie is wereldwijd een toenemend probleem. Bacteriën vinden iedere keer nieuwe mechanismen om aan de werking van antibiotica te ontsnappen. Vooral de bijzonder resistente bacteriën baren ons zorgen: dit zijn bacteriën die voor de meeste antibiotica niet meer gevoelig zijn. Nieuwe middelen komen zeer beperkt op de markt. Door de vergrijzing is de verwachting dat de kwetsbare groep die antibiotica nodig heeft, zal toenemen. Voor de beheersing van antibioticaresistentie is het noodzakelijk verspreiding van resistente bacteriën te voorkomen (= handen wassen, schoonmaak en infectiepreventie), onnodig antibioticagebruik te beperken en infecties met resistente bacteriën tijdig vast te stellen. Doen we dit niet dan kunnen we in de toekomst (eenvoudige) infecties niet meer behandelen of voorkomen (bijv. bij operaties en bij chemokuren) met als gevolg vele doden. Met andere woorden, een herwaardering van handen wassen, schoonmaak en infectiepreventie is niet alleen onderdeel van professionele medische zorg, maar kan in de toekomst simpelweg je leven redden.

Antibioticaresistentie omvat zowel het zorgdomein als het sociale domein. Het is belangrijk dat de verschillende zorginstellingen en zorgverleners nauw samenwerken. Het team infectieziektebestrijding van de GGD is werkzaam in beide domeinen en kan een cruciale rol hebben in infectiepreventie en voorkomen van verspreiding.

Het aantal 65-plussers en in het bijzonder 80-plussers stijgt nog steeds. Vooral ouderen overlijden aan infectieziekten. De sterfte aan infectieziekten zal steeds groter worden (veroorzaakt door sterfte van 65+ en vooral 80+). Een trend is dat ouderen langer thuis blijven wonen in de wijk/buurt en hierdoor verschuift de zorg en ondersteuning van ziekenhuis/verpleeghuis naar o.a. thuiszorg, huisarts en gemeente (Wmo). De complexiteit van de infectieziektebestrijding (met name bron- en contactonderzoek) is hierdoor enorm toegenomen: rond de cliënt met (langdurige) zorg thuis is een complex netwerk ontstaan. Een goede samenwerking tussen de verschillende zorgprofessionals is van belang om een uitbraak te stoppen. Voor het team infectieziekten betekent dit meer investeren in het zorgnetwerk en de samenwerking rondom een cliënt.

De afnemende vaccinatiegraad van kinderen baart ons eveneens zorgen. Groepsimmunitet is nodig om jonge kinderen te beschermen tegen ernstige infectieziekten zoals mazelen en polio. Veiligheid en bijwerkingen van vaccinatie komen veel meer in de publieke belangstelling. Het aantal twijfelende ouders groeit. Dit vraagt van de GGD een nieuw antwoord om gehoor te geven aan deze twijfel en tegelijkertijd de bescherming van de kinderen voor ernstig infectieziekten voorop te stellen.

In werelddelen zoals Afrika, Azië en Zuid-Amerika vormt een sterke bevolkingsgroei en een sterke concentratie van de bevolking in en rond steden (urbanisatie) in combinatie met een gebrekkige infrastructuur van de gezondheidszorg een groot gevaar voor opkomende infectieziekten. De uitbraken van Ebola en Zika zijn hiervan voorbeelden. Het aantal vliegvluchten naar en van gebieden met een hoge infectiedruk neemt jaarlijks toe. Reizigers nemen zo infectieziekten mee (bijv. Zika), maar ook ongemerkt bacteriën die resistent zijn voor antibiotica. Bij vluchtelingen zien we soms andere infectieziekten dan bij Nederlanders. Daarnaast zijn er ook aanwijzingen dat antibioticaresistentie bij deze groep vaker voor komt.

Ziekten die van dier op mens overgaan (zoönosen) zoals vogelgriep, Q-koorts, salmonellose, varkensgriep en nu nog onbekende ziekten zullen in de toekomst steeds vaker voorkomen. Evenals bacteriën die resistent zijn geworden tegen antibiotica door het gebruik van deze middelen in de veehouderij. Met name uitbraken van griep van dierlijke oorsprong en nu nog onbekende infectieziekten baren ons grote zorgen. Ook heeft DG&J een adviserende rol richting gemeenten over uitbreidingen van veehouderijen.

Er zijn legio voorbeelden van invloed van de fysieke leefomgeving op de gezondheid: omwonenden van industrie die last hebben van stankoverlast en/of gezondheidsklachten, burgers die te maken krijgen met uitbreiding van verkeerswegen en last hebben van lawaai of luchtverontreiniging, enzovoorts. De DG&J is de eerste adviseur van gemeenten bij vragen over de gezondheidseffecten van milieukwesties.

Met slimme planvorming kan de leefomgeving echter ook een positieve invloed hebben op de gezondheid, bijvoorbeeld door aan te zetten tot meer bewegen en bij te dragen aan een prettiger ervaren leefomgeving.

De Omgevingswet, die in 2019 van kracht wordt, bepaalt dat bij ruimtelijke beslissingen een integrale afweging gemaakt moet worden. Ook gezondheid moet voortaan worden meegewogen. De gemeente kan onder de nieuwe wetgeving bovendien, als ze met onvoorziene gezondheidsrisico's wordt geconfronteerd die nog niet door de wet worden beschermd, straks toch optreden. Zo kan de gemeente een omgevingsvergunning weigeren als naar zijn oordeel het verlenen van de vergunning zou leiden tot nadelige gevolgen voor de gezondheid. In 2018 bereiden we ons samen met gemeenten en de omgevingsdienst verder voor op de invoering van de Omgevingswet.

Momenteel worden scenario's uitgewerkt voor een intensievere samenwerking met de GHOR op het gebied van de inrichting van de crisisorganisatie. De besluitvorming voor de intensivering vindt in 2017 plaats. De nieuwe samenwerkingsvorm zal in 2018 van start gaan.

Wat gaan wij doen?

A. Infectieziektebestrijding en technische hygiënezorg

We worden gemiddeld steeds ouder. Oudere mensen zijn kwetsbaarder voor infectieziekten. Nieuwe infectieziekten uit andere werelddelen, zoönosen (ziektes overdraagbaar van dier op mens) en resistentie tegen antibiotica vormen bedreigingen voor de gezondheid. Individuele burgers kunnen zich slechts ten dele beschermen tegen deze bedreigingen door de gedragskeuzes die ze maken. Lokale overheden, daarin geadviseerd door de DG&J, hebben tot taak hun burgers zo goed mogelijk te beschermen tegen nieuwe en bestaande gezondheidsbedreigingen. De uitvoering beleggen ze bij de DG&J. De speerpunten van het beleidskader gezondheidsbescherming – infectieziektebestrijding 2016-2019, te weten (1) netwerkontwikkeling- en onderhoud, (2) voorbereiding op grootschalige incidenten en crises en (3) bestrijding van antibioticaresistentie, gelden onverkort in 2018. Bij de uitvoering van technische hygiënezorg ligt de nadruk op preventie van de verspreiding van infectieziekten in instellingen waar veel kwetsbare burgers bijeen zijn, waaronder instellingen voor ouderen- en gehandicaptenzorg en asielzoekerscentra. De DG&J leidt hiertoe een medewerker op tot deskundige infectiepreventie. Voor de bestrijding van antibioticaresistentie volgen we door het RIVM vastgesteld landelijk beleid. De DG&J zet vanaf medio 2017 extra capaciteit in op preventie en bestrijding van infectieziekten. Dit om aan genoemde ontwikkelingen en inspectie-eisen te kunnen voldoen.

Als onderdeel van de infectieziektebestrijding is de DG&J verantwoordelijk voor TBC screening, bron- en contactopsporing en patiëntenzorg. De uitvoering is ondergebracht in het Regionaal Expertise Centrum (REC) Zuid-Holland, waarin de vier GGD-en van de provincie samenwerken. TBC is een ziekte die gelukkig nog maar weinig voorkomt in ons land. Opsporing en behandeling, ter voorkoming van verdere verspreiding en het ontstaan van resistentie TBC, vergen echter nog steeds veel aandacht en capaciteit. Dat zal in 2018 niet anders zijn.

DG&J voert preventieve en curatieve SOA zorg uit conform RIVM beleid als onderdeel van het Regionaal Centrum Seksuele Gezondheid (RCSG), een samenwerkingsverband met de GGD Rotterdam Rijnmond en de GGD Hollands Midden. De verspreiding van SOA's is een hardnekkig probleem; het aantal SOA consulten wordt – binnen het subsidiekader van de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheid van het RIVM en in goed overleg met de partners binnen het RCSG – gemaximeerd. De voorlichting over seksuele gezondheid op scholen en andere plekken waar vooral jongeren komen, wordt verder uitgebreid, voortbouwend op de lijn die in samenwerking met partners en scholen, in 2017 is ingezet.

B. Voorkomen import infectieziekten

Om de import en verspreiding van infectieziekten te voorkomen en te beperken, biedt de DG&J reizigersadvisering aan, vaccinatie en voorschrijven van medicatie. Werkgevers waarvan het personeel een verhoogd risico loopt op besmetting met Hepatitis B kunnen bij de DG&J vaccinatie voor hun medewerkers inkopen.

C. Medische milieukunde

De regio Zuid-Holland Zuid kent onder andere door de aanwezigheid van industrie en intensief verkeer belangrijke milieukundige gezondheidsrisico's voor zijn inwoners. De DG&J adviseert gemeenten over deze risico's en de aanpak ervan. Dit doet ze als onderdeel van een netwerk waartoe ook de Omgevingsdienst en de Veiligheidsregio behoren. Op grond van een samenwerkingsconvenant kan de DG&J daarbij eigen medisch milieukundige expertise inzetten, naast die van de GGD Rotterdam Rijnmond.

De gezondheidsbepalingen in de Omgevingswet betekenen een impuls voor integraal gezondheidsbeleid. De Omgevingswet biedt kansen voor gemeenten om preventief gezondheidsbeleid te voeren. Van gemeenten wordt verwacht dat zij gezondheidseffecten mee wegen bij de vorming van ruimtelijk beleid. De DG&J heeft – in nauwe samenwerking met andere betrokkenen – een adviserende rol bij bestuurlijke beslissingen over ruimtelijk beleid.

D. Kinderopvang

Het toezicht op de kinderopvang wordt uitgevoerd conform wettelijke kaders en op basis van contractafspraken met gemeenten. In 2018 wordt naar verwachting het nieuwe toezicht op de kinderopvang ingevoerd. De landelijk aangestuurde wijzigingen in het toezicht worden door de DG&J, in nauw overleg met de gemeenten, geïmplementeerd in de regio Zuid-Holland Zuid. Voor die gemeenten die daarvoor hebben gekozen voert de DG&J toezicht uit op WMO voorzieningen binnen het met de gemeenten afgesproken kader. Dit toezicht wordt door de betrokken gemeenten apart gefinancierd.

E. Crisisorganisatie

De DG&J heeft een operationele crisisorganisatie. Jaarlijks wordt voor de leden hiervan een Opleiden, Trainen- Oefenplan (OTO-plan) opgesteld. Hiervoor worden zodat de stimuleringsgelden / subsidies aangevraagd voor de hieraan verbonden 'out of pocket' . De personele inzet en hiermee gemoeide piket-vergoedingen worden door de DG&J zelf gedragen.

De besluitvorming om van 2 naar 1 te gaan vindt in 2017 plaats. De samenwerkingsvorm zal hiermee in 2017 plaatsvinden. In 2018 wordt een oefening georganiseerd waarbij de samenwerking binnen 'de witte kolom' in enkele korte sessies en afsluitend in een grootschalige inzet wordt beoefend.

F. Publieke gezondheid

Publieke gezondheid gaat om zaken die de beïnvloedingsmogelijkheden van de individuele burger overstijgen maar die wel nodig zijn voor een gezonde samenleving. In de afgelopen jaren is de verantwoordelijkheidsverdeling voor de zorg ingrijpend veranderd. Gemeenten hebben meer en andere taken gekregen. Die ontwikkeling staat niet stil. Tegelijkertijd verandert het denken over gezondheid. Het sociaal-maatschappelijk en dagelijks functioneren zijn, evenals zingeving en kwaliteit van leven, in het huidige denken over gezondheid belangrijke dimensies.

Wij ondersteunen en adviseren gemeenten bij de publieke gezondheid. In de regionale nota 'Samen voor Gezond' zijn de prioriteiten voor gezondheidsbevordering vastgesteld om in de periode 2016-2019 in te zetten op:

1. Het versterken van de mentale weerbaarheid van kwetsbare groepen: jeugd, volwassenen met een lage opleiding en kwetsbare ouderen;
2. Het stimuleren en faciliteren van een gezonde leefstijl van kinderen, jongeren en hun ouders, met prioriteit voor laagopgeleide jongeren;
3. Het bevorderen van de eigen kracht en vitaliteit bij ouderen;
4. Het stimuleren en faciliteren van een gezonde leefstijl van zwangere vrouwen, met prioriteit voor kwetsbare zwangere vrouwen.

De DG&J is in grotere samenwerkingsverbanden werkzaam. Het betreft hier onder andere het convenant infectieziektebestrijding Rotterdam Rijnmond - Zuid-Holland Zuid, het regionaal centrum seksuele gezondheid zuidelijk Zuid-Holland, het regionaal expertisecentrum TBC Zuid-Holland, de provinciale kennisnetwerken medische milieukunde en technische hygiënezorg. Zo borgen we kwaliteit en besparen we kosten.

Indicatoren

	Prestatie-indicator	Norm
A	Aantal vragen van professionals en meldingen van niet-meldingsplichtige ziekten	Gelijk aantal vragen en meldingen als in 2016
B	Aantal mensen dat het reizigersspreekuur bezoekt	Minimaal 7000
C	Gemeenten waarderen door hen ontvangen medisch milieukundige adviezen positief	De grotere adviezen worden geëvalueerd
D	Kindcentra hebben een inspectierapport niet ouder dan 1 jaar	100%
E	Leden van het crisisteam zijn geoefend volgens het hiervoor opgestelde OTO-plan	Leden van het crisisteam volgen de geplande OTO-activiteiten.
F	Preventieve publieke gezondheid wordt vormgegeven in het Programma 'Samen voor gezond 2016 -2019'. Er zijn in sub-regionaal verband afspraken gemaakt met gemeenten over de prestaties en resultaten.	Uitvoering conform prestatie en resultaat afspraken in programma 'Samen voor gezond 2016 -2019'.

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Infectieziektebestrijding	1.086	144	-942	1.216	676	-540	652	16	-636
Soa/Sense	530	348	-182	506	413	-93	345	335	-10
TBC	622	173	-449	566	303	-263	438	99	-339
Marktgerichte taken	584	583	-1	636	581	-55	497	581	84
Medische Milieukunde	353	114	-239	411	144	-267	205	0	-205
Toezicht Hygiëne Zorg	265	42	-223	215	58	-157	212	42	-170
Toezicht Kinderopvang	860	804	-56	578	809	231	334	696	362
Gezondheids- bevordering	1.796	1.099	-697	2.064	1.508	-556	1.582	1.063	-519
Crisisorganisatie	174	90	-84	191	158	-33	169	38	-131
Saldo baten en lasten	6.270	3.397	-2.873	6.383	4.650	-1.733	4.434	2.870	-1.564
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	6.270	3.397	-2.873	6.383	4.650	-1.733	4.434	2.870	-1.564

2.1.2 Maatschappelijke Zorg

Wat willen wij bereiken?

In dit programma wordt de volgende maatschappelijke doelstelling nagestreefd;

Het zorgen voor bescherming bij kindermishandeling en huiselijk geweld, het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting en het verbeteren van de kwaliteit van leven van kwetsbare groepen in de samenleving.

Ontwikkelingen (in aanloop naar) 2018

Conform de bestuurlijke besluitvorming van het Algemeen Bestuur over de definitieve positionering van Veilig Thuis ZHZ is in 2017 de overgang van onderneming gerealiseerd naar de GR DG&J.

Veilig Thuis ZHZ (hiervoor een projectorganisatie van Jeugdbescherming West en de GR DG&J) is daarmee volledig geïntegreerd en ondergebracht als organisatieonderdeel van GR DG&J¹.

Wat gaan wij doen?

Het realiseren van deze centrale doelstelling voor maatschappelijke zorg wordt vormgegeven door twee aparte organisatie onderdelen: Veilig Thuis Zuid-Holland Zuid en het Meldpunt Zorg en Overlast (OGGZ).

Veilig Thuis Zuid-Holland Zuid

Veilig Thuis Zuid-Holland Zuid is gericht op interventies in situaties waar de veiligheid in het geding is van kinderen en volwassenen in afhankelijkheidsrelaties. Veilig Thuis ZHZ

¹ De besluitvorming rondom de positionering van Veilig Thuis binnen de GR DG&J vindt in 2017 plaats. In de begrotingscijfers wordt uitgegaan van de oude organisatievorm.

zet in op borging van de veiligheid en stabilisatie van de situatie. Zij doet dit in samenwerking met politie en de hulpverlening. Daarnaast is Veilig Thuis ZHZ een 'expertisecentrum' waar kinderen, volwassenen, betrokkene(n) en professionals deskundige steun en advies krijgen bij hun vragen op het gebied van (vermoedens) van huiselijk geweld, ouderenmishandeling en kindermishandeling.

Veilig Thuis ZHZ is *het regionale meldpunt* waar inwoners en professionals vermoedens en signalen van kindermishandeling, huiselijk geweld en ouderenmishandeling kunnen melden. De meldingen worden gewogen en beoordeeld (triage), om vervolgens een interventie te plegen of toe te leiden naar passende hulpverlening. Als het nodig is vindt nader onderzoek door Veilig Thuis ZHZ plaats. Veilig Thuis ZHZ heeft 7 x 24 uur bereikbaarheid en beschikbaarheid georganiseerd.

Veilig Thuis ZHZ voert daarnaast de *coördinatie van de Wet Tijdelijk Huisverbod* uit. De procescoördinatie is beschikbaar binnen en buiten kantooruren (bereikbaarheidsdienst). Veilig Thuis ZHZ zorgt voor de coördinatie tussen strafketen en zorgketen, voert de risicotaxatie van slachtoffer en pleger uit, rapporteert en adviseert de burgemeester en fungeert als eerste aanpreekpunt voor politie en zorginstanties. Veilig Thuis ZHZ coördineert tevens de uitvoering van de *'Geplande Screening huisverbod bij kindermishandeling'*. Dit is een aparte maatregel die kan worden ingezet bij kindermishandeling.

Meldpunt Zorg & Overlast (OGGZ)

De uitvoering van de OGGZ omvat de preventieve zorg voor risicogroepen en zorg voor kwetsbare personen die zelf geen hulp zoeken, zoals dak- en thuislozen, en doelgroepen die zorg mijndend zijn geworden. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de coördinatie van OGGZ-activiteiten op lokaal niveau en de beschikbaarheid van een OGGZ-basisaanbod. De GGD ZHZ levert namens 17 gemeenten een belangrijke bijdrage aan het OGGZ basisaanbod en is verantwoordelijk voor het regionale *Meldpunt Zorg en Overlast* en het daaraan gekoppelde *team OGGZ*. Tevens coördineert de GGD ZHZ het huisartsen spreekuur voor dak- en thuislozen. Hieronder staan de verschillende OGGZ producten kort toegelicht:

- *Meldpunt Zorg en Overlast*
Bij het Meldpunt Zorg & Overlast (OGGZ) kunnen alle burgers, hulpverleners etc. meldingen doen of zorgsignalen afgeven over overlast, vervuiling, verwaarlozing en/of vereenzaming rondom personen of huishoudens in hun omgeving. Het meldpunt is bedoeld voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen en risicogroepen voor alle gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid.
- *Basispakket OGGZ*
 - Procescoördinatie OGGZ (lokale zorgnetwerken)
 - Procesconsultatie OGGZ
 - Preventie huisuitzettingen
 - Preventie en beëindigen extreme woningvervuilingen
- *Overige producten OGGZ*
 - Preventie waterafsluitingen
 - Coördinatie team toeleiding & bemoeizorg
 - Nazorg detentie
 - Coördinatie huisartsen spreekuur dak- en thuislozen

Indicatoren

Prestatie-indicator	Norm
Meldingen Veilig Thuis ZHZ	Aantal meldingen op jaarbasis: 3000
Doorlooptijden Veilig Thuis ZHZ	Triage: binnen 5 werkdagen
	Onderzoek afgerond binnen 10 weken
Verhouding Veilig Thuis ZHZ / lokaal veld	30% / 70%
Tevredenheid samenwerkingspartners / gemeenten	Cijfer (schaal 1 op 10): 7,5
Meldingen Meldpunt Zorg en Overlast (OGGZ)	Aantal meldingen op jaarbasis: 1100
Tevredenheid samenwerkingspartners / gemeenten	Cijfer (schaal 1 op 10): 7,5

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
AMHK	1.135	788	-347	744	726	-18	805	1.245	440
OGGZ	1.154	931	-223	867	847	-20	535	734	199
Saldo baten en lasten	2.289	1.719	-570	1.611	1.573	-38	1.340	1.979	639
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	2.289	1.719	-570	1.611	1.573	-38	1.340	1.979	639

2.1.3 Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt

Wat willen wij bereiken?

In dit programma wordt de volgende maatschappelijke doelstelling nagestreefd:

De Dienst zet erop in om het recht op onderwijs te waarborgen. We bieden perspectief op onderwijs of een passend leerwerktraject, zodat de ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren benut worden.

Ontwikkelingen (in aanloop naar) 2018

Schoolbezoek en het behalen van minimaal een startkwalificatie zijn wezenlijk voor een goede start in het leven. Nationaal en regionaal bestaan zorgen over het te grote aantal kinderen dat spijbelt of helemaal geen onderwijs volgt. Dit kan verschillende oorzaken hebben. In opdracht van de gemeenten zijn de inspanningen van DG&J/LVS erop gericht om schoolverzuim tegen te gaan en het aantal thuiszitters en kinderen met een vrijstelling op lichamelijke of psychische gronden zoveel mogelijk te beperken. DG&J heeft daarbij een signalerende en agenderende functie. DG&J verbindt partijen,

waaronder de samenwerkingsverbanden passend onderwijs, scholen en zorginstellingen, met elkaar om tot gezamenlijke doelstellingen te komen. DG&J monitort ten behoeve van de gemeenten de realisatie van deze doelstellingen.

Vroegsignalering van problematiek in het primair onderwijs, zodat voorkomen kan worden dat problematiek onbeheersbaar wordt in het middelbaar onderwijs, is een beleidsspeerpunt. Schoolverzuim kan, zeker in het middelbaar en beroepsonderwijs, een voorbode zijn van schooluitval. Door goede samenwerking met, en aanwezigheid in, middelbare scholen, wordt gewerkt aan het voorkomen en terugdringen van schoolverzuim en schooluitval. Wanneer hulpverlening en handhaving in samenhang worden ingezet versterken zij elkaar. In Zuid-Holland Zuid hebben we hiermee goede ervaringen. Maar ook bij jongeren die niet langer leerplichtig zijn en waarbij handhavingsmiddelen ontbreken is, zeker als schoolverzuim en -uitval wordt veroorzaakt door problemen op meerdere leefgebieden, samenwerking van de consulent LVS met ketenpartner van zorg en arbeidsbemiddeling wezenlijk. Om dit mogelijk te blijven maken wordt medio 2017 de capaciteit van LVS uitgebreid met 2 fte consulenten.

Wat gaan wij doen?

Onderwijs is voor kinderen en jongeren een belangrijke voorwaarde om volwaardig mee te kunnen doen aan de samenleving. Tijdens hun schoolloopbaan en daarna, als ze een plek moeten vinden op de arbeidsmarkt, zorgt het onderwijs voor het aanleren van belangrijke kennis en vaardigheden. De DG&J ziet namens de gemeenten toe op naleving van de leerplicht en kwalificatieplicht. Ze verwijst naar zorg en ondersteuning indien nodig en kan handhavend optreden.

In mandaat van de centrumgemeente Dordrecht voert de DG&J de Regionale Meld en Coördinatie functie (RMC) uit. In samenwerking met het middelbaarberoepsonderwijs, samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs en scholen wordt voortijdig schoolverlaten zo veel mogelijk voorkomen. Het halen van een startkwalificatie staat centraal in de aanpak, omdat het (alsnog) halen van een diploma de beste kansen biedt op het vinden van betaald werk na de schoolcarrière. Echter, niet voor iedere jongeren is het halen van een startkwalificatie weggelegd. Aan deze groep jongeren biedt het RMC ondersteuning bij het vinden van (leer)werk. Daarom wordt eveneens samengewerkt met UWV, sociale diensten en arbeidsmarktregio's.

Leerplicht

Ieder kind heeft recht op onderwijs. In samenwerking met scholen, jeugd- of wijkteams en waar nodig andere partijen, ziet DG&J namens de gemeenten toe op waarborging van het recht op onderwijs. Schoolverzuim dat door scholen bij DG&J/LVS wordt gemeld wordt door een consulent LVS opgevolgd. De oorzaak van het verzuim wordt achterhaald en een passende reactie gegeven. Deze reactie varieert met de oorzaak en ernst van het verzuim. Waar nodig wordt samenwerking gezocht met partijen uit het veld van onderwijs, zorg en/of handhaving.

Regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten

De Dienst voert namens de RMC-contactgemeente Dordrecht de regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten uit voor 17 gemeenten in RMC regio 30, Zuid Holland Zuid. De RMC-coördinatiefunctie heeft als doel een bijdrage te leveren aan het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters (vsv) in de regio's. Jongeren die een startkwalificatie behalen vergroten hun kansen in de samenleving.

Het convenant VSV en Kwetsbare Jongeren in Zuid-Holland Zuid 2016-2020 is in 2018 onverkort van kracht. Hierin zijn afspraken vastgelegd gericht op het verder verminderen en voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Daarnaast is uit de analyse van het vsv-

beleid van de afgelopen jaren gebleken dat extra aandacht nodig is voor specifieke groepen jongeren, waaronder jongeren in een kwetsbare positie. Het gaat deels om jongeren die al onder de vsv-doelgroep vallen (vmbo-bb en vmbo-lwt). Deels gaat het om andere kwetsbare jongeren (jongeren van de praktijkschool of voortgezet speciaal onderwijs met uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht). De primaire focus van de vsv aanpak gericht op het behalen van een startkwalificatie is daardoor anders komen te liggen. Naast ondersteuning en begeleiding naar school wordt ondersteuning en begeleiding naar werk belangrijker. Dit was al zo bij Entreeleerlingen, maar daar zijn nu nieuwe groepen bijgekomen.

De ministers Asscher en Bussemaker hebben de 39 Regionale Meld- en Coördinatie-regio's (RMC) en de 35 arbeidsmarkt regio's (AMR) in Nederland gevraagd een extra inspanning te leveren om de positie van jongeren zonder startkwalificatie die al wat langer niet meer naar school gaan op de arbeidsmarkt te versterken. Jongeren zonder startkwalificatie hebben een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. Vraag en aanbod komen voor deze doelgroep niet vanzelfsprekend bij elkaar. Maatschappelijke uitval ligt op de loer. Deze jongeren zijn twee keer zo vaak werkloos als jongeren met een startkwalificatie. Bovendien zijn ze sterk oververtegenwoordigd in de bijstandsuitkering en als zij werken, werken zij vaak op flexibele basis en wordt er weinig geïnvesteerd in scholing. Door de wethouders van de RMC-contactgemeente Zuid-Holland Zuid en de centrumgemeenten van beide AMR-regio's in Zuid-Holland Zuid (Drechtsteden en Gorinchem) zijn aanvullende bestuurlijke afspraken ondertekend. Daarmee hebben de bestuurders een stap gezet om jongeren zonder startkwalificatie een sluitend vangnet te bieden.

In 2018 zullen zowel de afspraken uit het convenant VSV en Jongeren in een Kwetsbare Positie als de aanvullende bestuurlijke afspraken belangrijk zijn.

Indicatoren

Onderstaande tabel bevat de vanuit het BBV voorgeschreven beleidsindicatoren die betrekking hebben op het sub-programma onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt. De gepresenteerde waarden zijn gemiddelde waarden voor de 17 Zuid-Holland Zuid gemeenten. In bijlage 3 zijn alle indicatoren die van toepassing zijn op de GR DG&J weergegeven.

Product	Beoogde maatschappelijk effect	Beleidsindicator (omschrijving)	Bron	Waarde beleidsindicator (2014-2015 schooljaar)	Waarde beleidsindicator (2013-2014 schooljaar)
Leer-plicht	Jongeren nemen deel aan het onderwijs	Absoluut verzuim per 1000 leerlingen	DUO	0	0
	Jongeren nemen deel aan het onderwijs	Relatief verzuim per 1000 leerlingen	DUO	31	40
RMC/ VSV	Jongeren nemen deel aan het onderwijs	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	1,7%	1,8%

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Leerplicht	1.811	1.424	-387	2.312	1.354	-958	950	1.407	457
RMC/VSV	1.021	1.117	96	1.028	984	-44	716	1.180	464
Saldo baten en lasten	2.832	2.541	-291	3.340	2.338	-1.002	1.666	2.587	921
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	2.832	2.541	-291	3.340	2.338	-1.002	1.666	2.587	921

2.1.4 Jeugdgezondheidszorg

Wat willen wij bereiken?

In dit programma wordt de volgende maatschappelijke doelstelling nagestreefd;

Het realiseren van een stevige en verbindende jeugdgezondheidszorg in de regio Zuid-Holland-Zuid ten behoeve van jeugdigen en hun gezinnen.

Ontwikkelingen (in aanloop naar) 2018

Conform de bestuurlijke besluitvorming van het Algemeen Bestuur van DG&J is vanaf 1 januari 2018 het *Rijksvaccinatieprogramma* onderdeel van de taken in het kader van jeugdgezondheidszorg (JGZ) van de gemeenschappelijke regeling DG&J. In de baten en lasten van 2018 zijn niet de middelen voor het rijksvaccinatieprogramma opgenomen. Dit omdat de financiële omvang pas bij de meicirculaire bekend zal zijn.

Wat gaan wij doen?

Op basis van de *regionale visie* op de integrale Jeugdgezondheidszorg, geven wij uitvoering aan het *regionaal programma voor de Jeugdgezondheidszorg* (JGZ).

De pijlers van het regionale programma JGZ bestaan uit:

- het basispakket JGZ;
- het Rijksvaccinatieprogramma;
- een innovatieagenda JGZ;
- (inzicht in en overzicht op) lokaal maatwerk JGZ en lokale aansluiting.

In het regionaal programma JGZ werken de DG&J, gemeenten en de zorgaanbieders Rivas/Careyn samen om de doelstellingen voor de JGZ te realiseren. Daarvoor is een programmastructuur ingericht die nauw aansluiting vindt met de gemeenten in de drie sub-regio's.

De bovengenoemde pijlers van het regionaal programma JGZ zijn (standaard) onderdeel van de subsidiebeschikking, de verantwoording en de definitieve vaststelling van de subsidie aan Rivas/Careyn. De JGZ wordt uitgevoerd door Rivas/Careyn conform de uitvoeringsovereenkomst 2018 -2019.

De jeugdgezondheidszorg (JGZ) heeft een belangrijke preventieve en signalerende taak in het kader van de publieke gezondheid. De DG&J heeft de verantwoordelijkheid voor het beleid en het contractmanagement voor de JGZ namens de 17 gemeenten in Zuid-Holland Zuid.

Jaarlijks wordt een cyclus doorlopen van kaderstelling door de DG&J, het indienen van een subsidieaanvraag door de zorgaanbieders, de beoordeling hiervan, verlening van de subsidie en het naar aanleiding van de rapportage(s) en (bij)sturen en vaststellen hiervan.

Indicatoren

Product	Beoogde maatschappelijk effect	Beleidsindicator (omschrijving)	Norm
Basispakket JGZ	bevorderen, beschermen en beveiligen van de gezondheid en de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling van jeugdigen van 0-19 jaar, zowel individueel als op populatieniveau.	Bereik Bereik (aantallen) Bereik (percentage) Non bereik (aantallen) Non bereik (percentage) klanttevredenheid Cijfer (schaal 1 op 10) klanttevredenheid ouders Cijfer (schaal 1 op 10) klanttevredenheid samenwerkingspartners / gemeenten Doelrealisatie Financieel: Begroting versus gerealiseerd	Normbepaling is onderdeel van de bestuursopdracht
Rijksvaccinatie-programma	Het RVP heeft tot doel de bevolking te beschermen tegen verschillende ernstige infectieziekten.	Bereik Vaccinatiegraad: het percentage van alle kinderen dat op de dag dat ze 2 jaar worden alle RVP-vaccinaties heeft gekregen. klanttevredenheid Cijfer (schaal 1 op 10) klanttevredenheid ouders Doelrealisatie Financieel: Begroting versus gerealiseerd	92 tot 99 procent (verslagjaar 2016)

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Jeugdgezondheidszorg	10.149	10.522	373	9.823	10.522	699	10.453	10.523	70
Jeugdpreventie team	316	314	-2	526	314	-212	314	314	0
Saldo baten en lasten	10.464	10.836	371	10.349	10.836	487	10.767	10.837	70
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	10.464	10.836	371	10.349	10.836	487	10.767	10.837	70

In de baten en lasten van 2018 zijn niet de middelen voor het rijksvaccinatieprogramma opgenomen. Dit omdat de omvang hiervan bij de meicirculaire 2017 bekend zal worden.

2.1.5 Bestuur en Organisatie

Wat willen wij bereiken?

In dit programma wordt de volgende maatschappelijke doelstelling nagestreefd:

Het uitvoeren van de wettelijke taak (Wet publieke gezondheid) om op basis van epidemiologische analyses gemeenten inzicht te geven in diverse aspecten van de gezondheidstoestand en gezondheid bevorderende en –bedreigende factoren van de inwoners in Zuid-Holland Zuid en daarover te adviseren.

Wat gaan wij doen?

We geven uitvoering aan het kennisprogramma. Het programma waarborgt een continue en samenhangende lijn van onderzoek en kennisontwikkeling ten behoeve van beleid en praktijk, het verbinden en ontsluiten van kennis staat centraal. Er zijn vier ontwikkellijnen binnen het kennisprogramma:

- Positieve gezondheid;
- De jeugd heeft de toekomst;
- Gezondheidsbescherming;
- Wmo en maatschappelijke zorg.

Met het kennisprogramma wordt verbinding gemaakt tussen onderzoek, beleid en praktijk. Het programma geeft inzicht in de huidige en toekomstige onderzoeks- en kennisontwikkelingstaken van DG&J en de onderlinge samenhang tussen de verschillende activiteiten. Het programma geeft richting aan de kennisontwikkeling op preventie in de publieke gezondheid.

Verder worden gemeenten jaarlijks bevraagd waar hun prioriteiten liggen en welke kennisvragen zij hebben. Hierop wordt een jaarplan samengesteld en uitgevoerd

Ten slotte wordt invulling gegeven aan de wettelijke taak van DG&J op het gebied van monitoring van de publieke gezondheid.

Indicator

Prestatie-indicator	Norm
Klanttevredenheid Cijfer (schaal 1 op 10) klanttevredenheid samenwerkingspartners / gemeenten	7,5

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en organisatie	1.105	-11	-1.117	1.681	934	-747	607	-43	-650
Saldo baten en lasten	1.105	-11	-1.117	1.681	934	-747	607	-43	-650
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	1.105	-11	-1.117	1.681	934	-747	607	-43	-650

2.2 Regionale Ambulancevoorziening

2.2.1 Ambulancezorg

De RAV is verantwoordelijk voor ambulancezorg in de regio Zuid- Holland Zuid. Die verantwoordelijkheid betreft ook de Meldkamer Ambulancezorg, waar de RAV met Politie en Brandweer samenwerkt. Ambulancezorg wordt volledig gefinancierd door de Nederlandse zorgverzekeraars.

Wat willen wij bereiken?

In dit programma wordt de volgende maatschappelijke doelstelling nagestreefd;

Product	Activiteit	
Ambulance hulpverlening	1	Aannemen, beoordelen en verwerken van spoedeisende hulpvragen
	2	Verzorgen van ambulanceritten in de Regio Zuid Holland Zuid vanuit een 24x7 beschikbaarheid
	3	Beschikbaarheid voor calamiteiten in de Regio Zuid-Holland Zuid (opgeschaalde zorg)

Ontwikkelingen (in aanloop naar) 2018

Voor het jaar 2017 en verdere jaren krijgt de RAV meer middelen beschikbaar. Aanleiding voor de budgetverruiming is dat de Nederlandse Zorgautoriteit zich roert en zorgverzekeraars oproept om meer middelen aan RAV's beschikbaar te stellen om aan de 15 minuten prestatienorm te voldoen.

Het onderzoek naar de optimale positionering van de RAV door De Praktijk uit Utrecht is afgerond. Naar aanleiding van dat onderzoek heeft het Algemeen Bestuur van de GR DG&J het besluit genomen het advies van De Praktijk over te nemen. De zorgverzekeraars ondersteunen het besluit van het Algemeen Bestuur van de GR DG&J en hebben een financiële incentive verbonden van ruim € 0,4 miljoen aan de realisatie van de herpositionering van de RAV volgens het genoemde rapport van De Praktijk.

Wat gaan wij doen?

In onderstaande tabel is het aantal verwachte ambulanceritten opgenomen, gespecificeerd op urgentie. Uitgaande van een groei van 3%.

	Realisatie 2016	Prognose 2017	Prognose 2018
Totaal	43.441	44.744	46.087
A1	18.007	18.547	19.104
A2	8.365	8.616	8.874
B	17.069	17.581	18.109

Indicatoren

Kritische succesfactor	Prestatie indicator	Prognose 2018	Prognose 2017	Realisatie 2016
Productie	Aantal declarabele ritten	46.087	44.744	43.441
	Totaal aantal ritten (inclusief 20% loze en overige niet-declarabele ritten)	55.304	53.693	52.129
Kwaliteit ambulancevervoer	Spoedvervoer A1 < 15 minuten (bij rittenstijging < 3%)	95,0%	95,0%	94,2%
	Spoedvervoer A1 < 15 minuten (bij rittenstijging > 3%)	95,0%	95,0%	
	Spoedvervoer A2 < 30 minuten	99,0%	99,0%	99,1%
	Afwikkeling formele klachten zonder tussenkomst klachtencommissie	100%	100%	100% (van de 15)
	Calamiteitmeldingen IGZ	0	0	3
Veiligheid Management Systeem	Verbetervoorstellen	25	25	26
	Incidentmeldingen	0	0	28
Betrokkenheid personeel	Ziekteverzuim	5,0%	5,0%	5,76%

- (1) Het aantal declarabele ritten betreft het totaal aantal A1, A2 en B- ritten, echter zonder de niet-declarabele (bijv. loze-) ritten.
- (2) De responsnormen zijn de afgelopen jaren niet behaald. In de komende jaren 2017 en 2018 wordt hiervoor flink geïnvesteerd in nieuwe uitrijlocaties en extra ambulance-capaciteit.
- (3) Calamiteiten, verbetervoorstellen en incidenten kennen geen norm, maar willen we vanzelfsprekend tot een minimum beperken. Registratie daarvan wordt van groot belang gevonden om daarmee de kwaliteit van de dienstverlening en de bedrijfsvoering te verbeteren.
- (4) Het ziekteverzuim staat onder druk door een aantal langdurig zieken bij het bedrijfsbureau en bij de verzorgenden.

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Ambulancezorg	15.048	15.119	71	14.551	14.551	0	12.830	15.800	2.970
Saldo baten en lasten	15.048	15.119	71	14.551	14.551	0	12.830	15.800	2.970
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	15.048	15.119	71	14.551	14.551	0	12.830	15.800	2.970

Met ingang van de begroting 2018 mag de overhead niet meer aan de programma's worden toegerekend. Deze dient in een afzonderlijk begrotingsprogramma te worden gepresenteerd. De cijfers van 2016 en 2017 bevatten wel de toerekening van de overhead, waardoor een vergelijking tussen enerzijds 2018 en de jaren 2016 en 2017 niet direct is te maken. De overhead voor 2018 bedraagt € 2.970.000. Hiermee komen de totale baten en lasten voor de ambulanceverlening uit op € 15.800.000.

2.2.2 Meldkamer Ambulancezorg

Wat willen wij bereiken?

In dit programma wordt de volgende maatschappelijke doelstelling nagestreefd;

Product	Activiteit	
Centrale Post Ambulancevervoer	1	Zorgindicatie, zorgtoewijzing en zorgcoördinatie
	2	Regievoering op paraatheid van ambulances op basis van dynamisch ambulancemanagement

Ontwikkelingen (in aanloop naar) 2018

De samenvoeging van de meldkamers van Rijnmond en Zuid Holland Zuid nadert met rasse schreden. Medio november 2017 zal de ingebruikname een feit zijn en zullen rood, wit en blauw samen gaan werken voor de twee regio's vanuit het World Port Center te Rotterdam. De kolommen brandweer, ambulancezorg en politie moeten als een nieuw organisch geheel de samengevoegde regio gaan bedienen. Dit levert de nodige operationele en juridische uitdagingen op. Zeer belangrijke vragen, ook voor de respectieve besturen. Immers: de RAV's blijven voor de wetgever, de Inspectie en de zorgverzekeraars verantwoordelijk voor de kwaliteit en de snelheid van de ambulancezorg in hun eigen regio. Dat maakt "integreren" tot een vraagstuk met vele geleidingen en operationele mogelijkheden. Uiteindelijk zal de samenvoeging van beide meldkamers moeten leiden tot een kwaliteitsverbetering van de ambulancezorg voor de inwoners van Zuid Holland Zuid. Inmiddels is duidelijk dat de meldkamer vanaf 2018 ongeveer € 0,2 tot 0,3 miljoen per jaar meer gaat kosten. Het kwaliteitsuitgangspunt zal echter leidend zijn bij het bepalen van de verschillende opties. Ook moet bedacht worden dat alternatieven, zoals renovatie van de oude meldkamer, hoogst waarschijnlijk duurder waren geweest.

Wat gaan wij doen?

Overeenkomstig de activiteiten vermeld onder het programma Ambulance dienstverlening is in onderstaande tabel het aantal verwachte ambulanceritten opgenomen, gespecificeerd op urgentie. Uitgaande van een groei van 3%.

	Realisatie 2016	Prognose 2017	Prognose 2018
Totaal	43.441	44.744	46.087

Indicatoren

Kritische succesfactor	Prestatie indicator	Prognose 2018	Prognose 2017	Realisatie 2016
Productie	Aantal declarabele ritten	46.087	44.744	43.441
	Totaal aantal ritten (inclusief 20% loze en overige niet-declarabele ritten)	55.304	53.693	52.129
	Intake AMPDS Proza (1)	92,0%%	91,0%	90,5%

- (1) ProQA zorgt er voor dat 112-meldingen volgens een straks schema van vraag en antwoord worden afgehandeld, zodat zo snel mogelijk duidelijk is hoe spoedeisend een melding is en wat er waarschijnlijk aan de hand is. Hierdoor kan, afhankelijk van de aard van de melding, al binnen 30 seconden tot 2½ minuut een beeld worden gevormd van de toestand van de patiënt, en kan passende medische zorg worden gestuurd. Dat kan een ambulance zijn, maar ook een solo-verpleegkundige of een verwijzing naar de huisarts(enpost).

De score wordt bepaald door het terugluisteren van gevoerde 112-gesprekken en die te toetsen aan het uitvraagprotocol.

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
RAV Meldkamer	1.559	1.570	11	1.599	1.510	-89	1.650	1.650	0
Saldo baten en lasten	1.559	1.570	11	1.599	1.510	-89	1.650	1.650	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	89	89	0	0	0
Geraamd resultaat	1.559	1.570	11	1.599	1.599	0	1.650	1.650	0

2.3 Serviceorganisatie Jeugd

De Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) is een kleine regieorganisatie voor de uitvoering van de taken van de jeugdwet in Zuid-Holland Zuid. De Serviceorganisatie is onderdeel van de Dienst Gezondheid & Jeugd en heeft een eigen kader, doelstellingen en beleidscyclus. De doelstellingen zijn vastgelegd in het Beleidsrijk Regionaal Transitie Arrangement (BRTA). Uitwerking hiervan vindt plaats in het Uitvoeringsprogramma.

Wat willen wij bereiken?

Dit zal worden opgenomen in het Uitvoeringprogramma 2018

Wat gaan wij doen?

Dit zal worden opgenomen in het Uitvoeringprogramma 2018

Wat mag het kosten?

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo baten en lasten	102.734	102.734	0	99.410	99.410	0	95.366	95.366	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	102.734	102.734	0	99.410	99.410	0	95.366	95.366	0

Met ingang van de begroting 2018 mag de overhead niet meer aan de programma's worden toegerekend. Deze dient in een afzonderlijk begrotingsprogramma te worden gepresenteerd. De cijfers van 2016 en 2017 bevatten wel de toerekening van de overhead, waardoor een vergelijking tussen enerzijds 2018 en de jaren 2016 en 2017 niet direct is te maken. De overhead voor 2018 bedraagt € 3.469.000. Hiermee komen de totale baten en lasten voor SOJ uit op € 98.834.955.

De begroting 2018 is gebaseerd op de rijksbijdragen 2018 uit de septembercirculaire 2016, verminderd met de Lokale Impuls (€ 2.258.507) en vermeerderd met de bijdrage aan de beleidsfunctie van € 143.910. De Lokale Impuls is ten opzichte van de begroting 2017 gegroeid met de groei in de rijksbijdrage van 1,1 procent. Daarnaast is op gemeenteniveau ook de cumulatierегeling verwerkt. Voor totaal ZHZ totaal is het effect nihil. De (extra) middelen Veilig Thuis zijn in deze begroting nog niet opgenomen. Als de kwartiermaker van de nieuwe Veilig Thuis organisatie zijn plannen gereed heeft, zal de begroting hierop worden aangepast. Voor 2017 bedragen deze (extra) middelen € 1,7 mln. Daarnaast wordt opgemerkt dat nog geen rekening is gehouden met de mogelijke uittreding van de gemeenten Zederik en Leerdam.

Ten slotte wordt opgemerkt dat de cijfers voorlopig zijn. De begroting zal nog worden aangepast aan de beschikbare middelen in de meicirculaire. Ook de onderverdeling naar de posten is voorlopig. Evenals vorige jaren zal hierover bestuurlijk overleg plaatsvinden. Indien daar aanleiding voor is zal de uitkomst hiervan nog verwerkt worden in een begrotingswijziging.

Bijdrage per gemeente 2018 (exclusief (extra) middelen Veilig Thuis (€1,7 mln in 2017))

De (voorlopige) bijdragen per gemeente zijn in onderstaande tabel opgenomen.

	1. Stg Jeugdteams	2. Zorginkoop	3. Zorginkoop LTA	4. PGB	5. Gecertificeerde instellingen	6. Gesloten Jeugdhulp	7. Uitvoeringskosten SOJ	Basis begroting exclusief extra middelen Veilig Thuis en CIT
Alblasserdam	525.874	2.291.687	379.319	344.835	478.459	90.519	149.529	4.260.222
Binnenmaas	449.080	1.957.032	323.927	294.479	408.590	77.301	127.693	3.638.102
Cromstrijen	195.799	853.265	141.232	128.393	178.145	33.703	55.674	1.586.211
Dordrecht	3.891.676	16.959.400	2.807.111	2.551.919	3.540.787	669.879	1.106.576	31.527.346
Giessenlanden	240.171	1.046.632	173.238	157.489	218.516	41.341	68.291	1.945.679
Gorinchem	992.551	4.325.403	715.938	650.853	903.059	170.849	282.226	8.040.879
Hardinxveld-Giessendam	386.202	1.683.015	278.572	253.247	351.380	66.477	109.814	3.128.708
Hendrik-Ido-Ambacht	589.246	2.567.856	425.030	386.391	536.118	101.428	167.549	4.773.618
Korendijk	203.546	887.028	146.820	133.473	185.194	35.037	57.877	1.648.976
Leerdam	634.375	2.764.520	457.582	415.983	577.177	109.196	180.381	5.139.213
Molenwaard	691.370	3.012.898	498.693	453.357	629.033	119.006	196.587	5.600.945
Oud-Beijerland	475.544	2.072.355	343.015	311.832	432.667	81.856	135.218	3.852.486
Papendrecht	705.187	3.073.110	508.659	462.418	641.604	121.385	200.516	5.712.879
Sliedrecht	696.729	3.036.250	502.558	456.871	633.909	119.929	198.111	5.644.357
Strijen	182.229	794.131	131.444	119.495	165.799	31.367	51.816	1.476.281
Zederik	255.775	1.114.634	184.494	167.721	232.714	44.027	72.728	2.072.093
Zwijndrecht	1.084.646	4.726.740	782.367	711.243	986.850	186.701	308.413	8.786.960
Totaal	12.200.000	53.165.955	8.800.000	8.000.000	11.100.000	2.100.000	3.469.000	98.834.955

2.4 Algemene dekkingsmiddelen

Door de vernieuwingen die binnen het BBV zijn doorgevoerd mogen baten en lasten als overhead en de algemene baten niet meer toegerekend mogen worden aan de verschillende taakvelden, maar in een apart begrotingsprogramma gepresenteerd dienen te worden. Tot en met begroting 2017 waren deze baten en lasten onderdeel van de begrotingsprogramma's behorende bij de drie organisatieonderdelen van GR DG&J.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Financiering	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vpb heffing	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	9.304	9.304
Overhead	0	0	0	0	0	0	11.689	0	-11.689
Geraamd saldo baten en lasten	0	0	0	0	0	0	11.689	9.304	-2.385
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	0	0	0	0	0	0	11.689	9.304	-2.385

Financiering, vpb heffing, onvoorzien

In de begroting dienen deze drie posten te worden gepresenteerd. De verwachting is echter dat de GR DG&J geen lasten of baten zal hebben die behoren bij deze begrotingsposten.

Overhead en overige algemene dekkingsmiddelen

De overhead bevat alle lasten die ter ondersteuning van het primaire proces worden gemaakt. Gedacht moet worden aan salarislatten van leidinggevenden (ongeacht of zij deels werkzaam zijn voor een taakveld), medewerkers financiën, huisvesting en SCD. De algemene baten en lasten betreffen baten die worden ontvangen waar niet een directe relatie met een van de producten van GR DG&J achter zit (Inwonerbijdrage VGZ voor DG&J), danwel dat deze worden ontvangen ten behoeve van dekking van de overhead (SOJ). In onderstaande tabel zijn de algemene baten uitgesplitst naar organisatieonderdeel.

In onderstaande tabel zijn de overhead en de algemene dekkingsmiddelen per organisatieonderdeel uitgesplitst:

(bedragen x € 1.000)

	Overhead	Algemene dekkingsmiddelen
DG&J	5.250	5.835
RAV	2.970	0
SOJ	3.469	3.469
Totaal	11.689	9.304

In de concept-begroting is een bedrag aan overhead opgenomen van de RAV ter grootte van € 7,1 miljoen. Dit bedrag moet nog worden geverifieerd hetgeen mogelijk nog tot aanpassingen in dit concept kan leiden.

3 Verplichte paragrafen

Aangezien het moment van opstellen van de begroting 2018 parallel verloopt met het opstellen van de jaarstukken 2016 is een groot deel van de hierin opgenomen teksten identiek.

3.1. Weerstandvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Artikel 11 van het BBV verplicht om in de paragraaf weerstandvermogen een inventarisatie te geven van de risico's en van de weerstandscapaciteit, alsmede een inventarisatie van het beleid ter zake.

In deze paragraaf wordt ingegaan op risico's die binnen de GR DG&J zijn geïdentificeerd. Reguliere risico's maken geen deel uit van de risico's die zijn opgenomen in deze paragraaf. Dit omdat hiervoor verzekeringen zijn afgesloten dan wel door middel van het treffen van een voorziening worden ondervangen.

DG&J en de SOJ beschikken niet over een weerstandvermogen, de RAV kan beschikken over de bestemmingsreserve Aanvaardbare Kosten (RAK).

Door de onderdelen DG&J, RAV en SOJ is specifiek aangegeven welke risico worden gelopen. Daarbij zijn verschillende methodieken gehanteerd gelet op de specifieke kenmerken van de organisatieonderdelen. In 2016 is zowel in de methodiek als in de presentatie van de risico's meer eenduidigheid gebracht.

De risico's zijn ingedeeld op basis van het onderstaande model;

Kans Dat het risico zich voordoet	Financiële impact			
	4 x > € 2 mln	3 € 2 mln < x < € 0,5 mln	2 € 0,5 mln < x < € 0,1 mln	1 x < € 0,1 mln
4 zeer grote kans >75%	16	12	8	4
3 grote kans 50-75%	12	9	6	3
2 middelgrote kans 25-50%	8	6	4	2
1 kleine kans < 25%	4	3	2	1

In de bijlage worden de risico's toegelicht, hieronder treft u de totaaloverzichten aan. Aangezien het moment van opstellen van de begroting 2018 parallel verloopt met het opstellen van de jaarstukken 2016 zijn ook de risico's/weging identiek.

Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)

	Omschrijving	Kans	Omvang	Incidenteel/ structureel	Risicobedrag	Gewijzigd*
1	Niet realiseren bezuinigingsopgave	1	2	S	€ 50.000	Nee
2	Ontoereikendheid voorziening frictiekosten	1	2	I	€ 50.000	Nee
3	Batenraming	1	2	S	€ 100.000	Nee
4	Bedrijfsvoering	2	1	I	€ 50.000	Nee
5	Claims	1	2	S	€ 100.000	Nee
	Totaal				€ 350.000	

*(ten opzichte van jaarstukken 2016)

1. Niet realiseren bezuinigingsopgave

In 2015 heeft de DG&J een dekkingsplan opgesteld teneinde het destijds voorziene tekort op haar begroting op te lossen. Een groot deel van dit dekkingsplan is inmiddels gerealiseerd. Voor 2016 en 2017 staat er in het dekkingsplan een bezuiniging opgenomen op de loonsom van respectievelijk € 300.000 en € 400.000 structureel. In totaal zal de DG&J een bezuiniging van € 800.000 op de loonsom realiseren. Er is een geringe kans dat deze bezuinigingsopgave niet tijdig wordt gerealiseerd.

2. Ontoereikendheid voorziening frictiekosten

In samenhang met het dekkingsplan is een raming gemaakt van de frictiekosten die de uitvoering ervan met zich mee zou kunnen brengen. De frictiekosten omvatten de kosten die verbonden zijn aan de medewerkers die wel op de loonlijst staan maar geen (directe) bijdrage leveren aan de producten van de DG&J. De vermoedelijke omvang van de frictiekosten is in 2015 geraamd op € 1.925.000. De deelnemers in de GR hebben deze bijdrage toegezegd. Jaarlijks wordt bij het opstellen van de jaarrekening vastgesteld welke bijdrage daadwerkelijk wordt opgevraagd om de kosten van dat betreffende jaar te dekken. De omvang van de frictiekosten is afhankelijk van een aantal exogene factoren waardoor er een kans is dat de omvang van de frictiekosten hoger uitvalt.

3. Batenraming

De producten van de DG&J worden hoofdzakelijk gefinancierd uit inwoner- en directe gemeentelijke bijdragen. Een deel van de inkomsten hebben een fluctuerend karakter, zoals de subsidies in het kader van OGGZ/Maatschappelijke zorg, de opbrengst van de polikliniek (ca. € 0,5 miljoen) en inspecties toezicht Kinderopvang. Hierdoor is er een gering risico dat de realisatie van deze baten afwijkt van de raming.

4. Bedrijfsvoering

Gerelateerd aan het dekkingsplan zijn er in de structuur van de DG&J een aantal wijzigingen doorgevoerd en is een nieuw formatierapport vastgesteld. Daarmee is een basis gelegd waarop dit jaar en de komende jaren op voortgebouwd kan worden. Kennis en ervaring is deels aanwezig, maar moet ook deels opnieuw worden opgebouwd. Werving, selectie en inwerken van nieuwe medewerkers vraagt tijd en, mede gelet op het ziekteverzuim, is er het risico dat er externe capaciteit moet worden ingehuurd.

5. Claims

De DG&J kent een grote verscheidenheid aan producten. Om de kwaliteit hiervan te borgen worden de nodige inspanningen geleverd, mede in het kader van de HKZ-certificatie. Risico's op fouten (miscommunicatie, foutieve registraties) en hieruit mogelijk voortkomende schadeclaims zijn echter nooit in zijn geheel uit te sluiten.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

	Omschrijving	Kans	Omvang	Incidenteel/ structureel	Risicobedrag	Gewijzigd*
1	Landelijke meldkamer	4	4	I	€ 500.000	Nee
2	Kostenverdeling meldkamer	4	2	I	€ 250.000	Nee
3	Kwaliteitseisen	1	2	I	€ 100.000	Nee
4	Overige personeelslasten	2	2	I	€ 50.000	Nee
	Totaal				€ 900.000	

*(ten opzichte van jaarstukken 2016)

1. Landelijke meldkamer

Een eerste stap naar de landelijke meldkamer (LMO) is de samenvoeging van de beide meldkamers ZHZ en Regio Rijnmond eind-2017; dit blijkt een uitermate complex proces. Belangrijke stappen bestaan uit het realiseren van nieuwe huisvesting in het World Port Center (WPC) in Rotterdam, verhuizing, het realiseren van een nieuw communicatie systeem (C2000 versie 2), opleiding van betrokken medewerkers, netwerkswissel van KPN naar Itera, procesvraagstukken met betrekking tot verantwoordelijkheid en een bezuinigingsopdracht.

Daar komt bij dat er veel bestuurlijke druk vanuit het Rijk bestaat om dit project te realiseren. Zorgverzekeraars houden zich afzijdig terwijl zij wel verantwoordelijk zijn voor de financiering van de RAV.

Het valt daarom te bezien of het uitgangspunt overeind kan blijven dat de regionale meldkamer niets meer mag kosten dan tot nu toe. De verhuizing van de meldkamer in Dordrecht naar het WPC is recent uitgesteld van 8 augustus 2017 naar half-november; de kosten daarvan worden ingeschat op € 300.000 per maand, welke voor rekening dreigen te zijn voor de betrokken partners. Inmiddels is Veiligheid en Justitie verzocht haar verantwoording te nemen en deze kosten te dragen.

2. Kostenverdeling Meldkamer

De RAV ZHZ draagt bij in de kosten van de Regionale Meldkamer in de verhouding 1:1:3 (RAV, brandweer, politie). Deze verdeling is gebaseerd op de verdeling van de globale personele bezetting van meldkamer met specifieke centralisten voor de kolommen wit, rood en blauw. Tot voor kort was het personeelsbeleid gericht op het steeds meer generiek inzetten van centralisten ongeacht welk type oproep er binnenkwam. Vorig jaar heeft de inspectie benadrukt dat er strakke eisen gelden voor de opleiding en BIG-registratie van de witte-centralisten. Gevolg is dat er bij uitval of onderbezetting dure inhuurkrachten ingezet moeten worden. De politie en brandweer stelt zich op het standpunt dat zij voor 2018 niet langer wil bijdragen aan de extra kosten als gevolg van deze extra dure inhuurkrachten.

De begroting 2018 zal naar verwachting € 0,25 miljoen hoger uitvallen dan die van 2017. Indien we een nieuwe regionale meldkamer voor ZHZ hadden moeten opzetten, dan was die waarschijnlijker nog duurder geweest.

3. Kwaliteitseisen

Een deel van het jaarlijkse budget voor de RAV is afhankelijk gemaakt van het realiseren van de kwaliteitsdoelstellingen; met name het realiseren van de norm voor aanrijtijden is voor 2017 van belang. Onzeker is of deze norm voor 2017 gehaald wordt en wat daarvan de consequentie is.

Tot nu toe, ook voor 2016, is bij het niet volledig behalen van de norm, het norm-afhankelijke deel van het budget niet verrekend.

4. Overige personeelslasten

Als gevolg van de duurzaam verstoorde arbeidsverhouding zijn er in 2016 frictiekosten ontstaan waarvan omvang, verantwoordelijkheid en dekking nog niet duidelijk zijn. Verwachting is dat een deel van deze overige personeelslasten door de RAV gedragen dienen te worden.

Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)

In 2016 zijn de processen beschreven en opgenomen in het handboek van de SOJ. Bij het beschrijven van de processen zijn tevens de proces en fraude risico's geïdentificeerd, beschreven en voorzien van beheersmaatregelen. Deze risico's (55 in totaal) zijn gecategoriseerd naar financiële risico's, risico's wet en regelgeving en reputatie (cliënt / dienstverleningsrisico's). De risico's en opvolging van de beheersingsmaatregelen zullen periodiek worden gemonitord. De grootste risico's (rood en oranje) zijn geplott in de risicomatrix.

	Omschrijving	Kans	Omvang	Incidenteel/ structureel	Risicobedrag	Gewijzigd*
1	De jeugdhulpvraag is groter dan het beschikbare budget.	3	4	S	€ 2.000.000	Nee
2	Aanbieders continueren zorg te lang. Mate van afschaling wordt onvoldoende beoordeeld en toegepast.	3	3	S	€ 700.000	Nee
3	Te hoog afgegeven beschikking en andere fouten in beschikking	3	3	S	€ 700.000	Nee
	Totaal				€ 3.400.000	

*(ten opzichte van jaarstukken 2016)

1. De jeugdhulpvraag is groter dan het beschikbare budget

Dit is het belangrijkste financiële risico. De rijksmiddelen voor 2018 zijn lager dan de realisatie 2015 en de verwachte realisatie 2016. De Een belangrijke beheersmaatregel is het vaststellen van een productieplafond per aanbieder. Indien echter blijkt dat de benodigde jeugdhulp niet binnen de productieplafonds kan worden geleverd en deze jeugdhulp toch nodig is, zal extra budget moeten worden gevraagd aan de deelnemende gemeenten. De transformatie moet er aan bijdragen dat de benodigde jeugdhulp binnen gereduceerde budgetten kan worden uitgevoerd. Voor een toelichting op de transformatieopdracht wordt verwezen naar het uitvoeringsprogramma en het inkoopkader. Overigens is niet zeker dat de totale kosten als gevolg van de transformatie

zullen dalen, bijvoorbeeld als gevolg van een toegenomen vraag doordat professionals meer bovenop de problematiek zitten of omdat eerder niet onderkende problematiek nu wel in beeld komt.

2. Aanbieders continueren zorg te lang. Mate van afschaling wordt onvoldoende beoordeeld en toegepast

Dit risico is nog moeilijk in te schatten. De beheersmaatregelen op dit risico zijn hetzelfde als hierboven. Daarnaast zal door meer beschikbaar gekomen data die specifiek geanalyseerd kan worden dankzij een nieuwe Business Intelligence-Tool, het gesprek met aanbieders gevoerd kunnen gaan worden over 'best' en 'worst practices'. Hierdoor zal meer zicht gaan ontstaan op dit risico.

3. Te hoog afgegeven beschikkingen en andere fouten in de beschikking

Kernprobleem is dat de jeugdprofessional vaak niet in staat is de benodigde zorg goed in te schatten of de inschatting ruim stelt om niet steeds een nieuwe beschikking te hoeven maken. De beschikte bedragen zijn doorgaans (veel) hoger dan de gedeclareerde zorg. In het geval van GGZ wordt er bijvoorbeeld meestal door de huisarts verwezen. Aan de GGZ-beschikking wordt geen bedrag gekoppeld. Wettelijk bepaalt de zorgaanbieder welke zorg in welke hoeveelheid nodig is voor een cliënt na een verwijzing door de huisarts. Alleen de werkelijk geleverde zorg wordt in rekening gebracht. De belangrijkste beheersmaatregel hierop is dat de zorgaanbieder een controle verklaring van een accountant moet overleggen over de geleverde zorg. Een andere beheersmaatregel is dat de zorgaanbieders een budgetplafond hebben, waarbij overschrijding niet wordt vergoed. Daarnaast bestaat de individuele maatregel 'nee/tenzij' waarbij er op individuele basis wordt bepaald of de zorg noodzakelijk en niet uitstelbaar is. Indien dat zo is dan volgt individuele goedkeuring.

Het totaal te lopen financiële risico is top down bepaald door de volgende twee stappen:

- kloof tussen begroting 2018 en verwachte realisatie 2016 als referentie voor de verwachte zorgvraag (€ 0,9 miljoen)
- generieke opslag voor onzekerheid in de ontwikkelingen ten aanzien van jeugdhulp van 2,5 procent van de begroting (€ 2,5 miljoen)

Het totaal gelopen risico is daarmee gecalculeerd op € 3,4 miljoen.

3.2. Financiële kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenschappelijke regelingen een basis set van vijf financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarrekening. Het betreft hier schuldquota leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit. Naast de door het BBV voorgeschreven kengetallen, is tevens de weerstandsratio toegevoegd. Onderstaand zijn deze voor de 3 afzonderlijke disciplines weergegeven.

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Netto schuldquote	-2%	0%	0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-2%	0%	0%
Solvabiliteitsratio	6%	5%	5%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%
Weerstandsratio	0,95	Onbekend	0,90

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GR DG&J ten opzichte van de eigen middelen. Een percentage tussen de 0% en 100% is voldoende. Een quote boven de 130% is een indicatie voor een te hoge schuld. De norm houdt in dat de netto schuldquote ruim onder de 130% dient te zijn wanneer zij voornemens is een grote investering te doen. De GR DG&J heeft een netto schuldquote van 0%.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan in hoeverre het bezit is gefinancierd met eigen vermogen. Het ratio is de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal en geeft aan in hoeverre het bezit op de balans is afbetaald. Normaal bevindt het solvabiliteitsratio van een gemeente zich tussen de 30% en 80%. De GR DG&J heeft een ratio van 8% wat zou aangeven dat het bezit van de GR DG&J zwaar belast is met schuld. Gezien de wijze waarop de afrekening met zorgaanbieders van de SOJ plaatsvindt, ontstaat per balansdatum een hoge schuld. Tegenover deze schuld staat een hoge liquide positie.

Weerstandsratio

Het weerstandsratio geeft de verhouding tussen de risico's en het weerstandsvermogen van de GR DG&J. Het weerstandsvermogen bestaat uit het totaal van de reserves, de post onvoorzien en de stille reserves. De GR DG&J heeft geen post onvoorzien en stille reserves. Dit betekent dat de weerstandscapaciteit gelijk is aan de omvang van de reserves, ofwel € 4,2 miljoen. Het beleid is dat in beginsel geen reservevorming bij de GR DG&J plaatsvindt. Dit brengt met zich mee dat wanneer een financiële tegenvallers van enig omvang zich voordoet, gemeenten geconfronteerd worden met een extra bijdrage. De reserves die wel bij de GR DG&J aanwezig zijn, zijn voor specifieke voor DG&J of RAV. Dit betekent dat de reserves van de RAV alleen voor de RAV mogen worden ingezet en de reserves van de DG&J alleen voor DG&J. De SOJ heeft geen reserves. De omvang van de geschatte risico's bedraagt € 4,65 miljoen. Dit betekent dat het weerstandsratio voor de GR DG&J 0,90 bedraagt.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is een maatstaf voor het verschil tussen structurele baten en lasten met in achtname van beperkingen en verruiming van de exploitatie door dotatie en onttrekking aan reserves. De maatstaf geeft aan welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Er is geen VNG norm voor het niveau van dit kengetal.

3.3. Onderhoud kapitaalgoederen

Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)

De DG&J heeft, anders dan kantoormeubilair en gebouw gebonden installaties, geen kapitaalgoederen.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

De RAV heeft een drietal ambulanceposten in eigendom (Klaaswaal, Meerkerk en Zwijndrecht). Voor het groot onderhoud aan deze posten is per post een meerjarenonderhoudsbegroting aanwezig. Deze begrotingen zijn financieel doorvertaald in de voorziening onderhoud gebouwen.

Een primaire vereiste bij het verzorgen van ambulancevervoer is een wagenpark, wat betrouwbaar is en voldoet aan alle (wettelijke) eisen, maar bovenal ook zo veel mogelijk

comfort biedt aan onze patiënten. In 2013 heeft een Europese aanbesteding van het wagenpark plaatsgevonden. Conform een vervangingsschema worden in 5 jaar alle ambulances vervangen. In 2017 is een nieuwe Europese aanbesteding opgestart.

Voor de apparatuur op de ambulances geldt dat deze jaarlijks wordt gecertificeerd conform onderhoudscontracten door externen. Vervanging van apparatuur geschiedt na 10 jaar en is als zodanig voorzien in de meerjareninvesteringsbegroting.

Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)

De SOJ heeft geen kapitaalgoederen.

3.4. Financiering

In december 2015 is door het Algemeen Bestuur het Financieringsstatuut vastgesteld. Dit Financieringsstatuut vormt het kader voor beleid en uitvoering van de treasuryfunctie. De concrete uitvoering hiervan is belegd bij het SCD.

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn de kasgeldlimiet, de renterisico's en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag wat de GR DG&J per jaar maximaal met kort geld mag financieren. Volgens de wet Fido bedraagt deze limiet 8,2% van het totaal van de exploitatiebegroting. Gezien de omvang van de begroting 2018, € 140 miljoen, betekent dit dat de GR DG&J haar financiële huishouding voor maximaal circa € 11,5 miljoen met kort geld mag financieren. De verwachting is dat de GR DG&J ook in 2018 voldoende middelen zal hebben, waardoor geen kortlopende financiering nodig zal zijn.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel om, binnen de portefeuille aan langlopende leningen, een overmatige afhankelijkheid van de rente in een zeker jaar te voorkomen. Omdat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen op grond van deze norm niet meer dan 20% zijn van het begrotingstotaal. De renterisiconorm van de GR DG&J bedraagt voor 2018 € 28 miljoen. De verwachting zal zijn dat de GR DG&J geen leningen zal aangaan in 2018.

Financiering

De GR DG&J heeft begin 2016 de BNG Financieringsovereenkomst (krediet- en depotarrangement) ondertekent. Daarbinnen kan de GR DG&J gebruik maken van kredietfaciliteiten. In de Financieringsovereenkomst fungeert de rekening van de RAV als hoofdrekening. Daarnaast zijn twee rekeningen opgenomen ten behoeve van de SOJ. Eén rekening bevat het inkomend- en uitgaand betalingsverkeer van de SOJ zelf; de andere rekening houdt verband met betalingen en afrekeningen zoals deze door Stipter worden verstrekt. Vanwege een structurele overliquiditeit zijn er geen kasgeldleningen aangetrokken.

Schatkistbankieren

Bij het verplicht schatkistbankieren mag de GR DG&J een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden.

(bedragen x € 1.000)

Benutting drempelbedrag Schatkistbankieren 2018	
Begrotingstotaal	€ 140.350
Wettelijk percentage	0,75%
Drempelbedrag	€ 1.053

Rentelasten en renteresultaat

Een van de vernieuwingen van het BBV is dat het gehanteerde rentepercentage voor afschrijvingen berekend dient te worden aan de hand van de geprognosticeerde baten en lasten. Tot en met 2017 werd in de begroting rekening gehouden met een omslagrente van 4%. Vanaf 2018 dient de omslagrente de verhouding tussen het saldo van rentebaten en –lasten ten opzichte van de boekwaarde van de vaste activa. Aangezien de verwachting is dat de GR DG&J geen vreemd vermogen zal aantrekken, is de verwachting dat zij geen rente hoeft te betalen. Door de overliquide positie van de GR DG&J, zal aan schatkistbankieren moeten worden gedaan. De verwachting is dat de rente over de middelen die in de schatkist zitten nihil zal zijn. Dit betekent dat de GR DG&J een omslagrente van 0% in de begroting dient te hanteren.

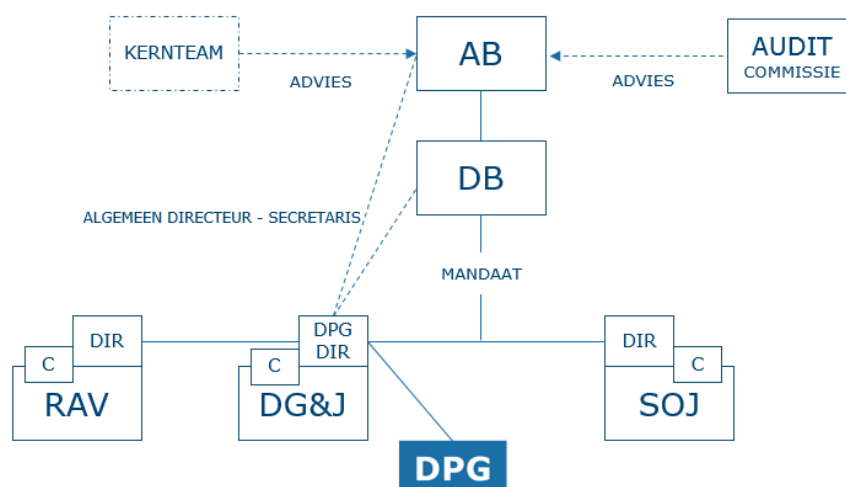
3.5. Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt ingegaan op de organisatie van de GR DG&J, personeel, verzuim, en financiën.

3.5.1. Organisatie

De GR DG&J is een gemeenschappelijke regeling waar twee organisatieonderdelen onder vallen, te weten Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) en de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ). De Regionale Ambulancevoorziening (RAV) valt formeel onder de DG&J, echter gezien haar specifieke begrotings- en financieringsstructuur is ervoor gekozen om de RAV apart te presenteren.

De structuur is als volgt;

De directeur DG&J is algemeen directeur en secretaris van de GR alsmede de Directeur Publieke gezondheid.

Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)

De DG&J bestaat uit drie clusters te weten: Dienstverlening (DV), Bedrijfsvoering en Control (BV) en Regie, Onderzoek & Advies (ROA). De drie clustermanagers vormen samen met de directeur het Managementteam.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

De RAV levert regionale ambulancezorg met ca.130 Fte verzorgenden, verpleegkundigen, chauffeurs en verpleegkundig meldkamercentralisten, aangestuurd door 3 teamleiders. Het managementteam (directeur, operationeel manager en controller) stuurt de organisatie aan. Zij worden daarbij ondersteund door 12 Fte medewerkers op het bedrijfsbureau (medisch manager, ICT, HRM, (financiële) administratie, secretariaat, (kwaliteits)beleid, opleidingscoördinatie).

De RAV werkt vanuit zes standplaatsen in Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Meerkerk, Gorinchem en Klaaswaal en beschikt over een eigen trainingscentrum. Het bedrijfsbureau is gevestigd bij de standplaats in Zwijndrecht.

Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)

De SOJ is een kleine regie-organisatie voor de jeugdhulp in ZHZ. De kaders voor de bedrijfsvoering zijn vastgelegd in het Inrichtingsplan SOJ. De SOJ bestaat uit de volgende onderdelen:

- Directie/algemeen
- Inkoop en contractmanagement
- Beleid
- Informatievoorziening
- Financiën

Administratieve organisatie

In 2016 zijn de processen beschreven en opgenomen in het handboek van de SOJ. Periodiek wordt steekproefsgewijs interne controle uitgevoerd op het naleven van de in het handboek opgenomen processen. Prioritering is gebaseerd op gemaakte afspraken in het kader van het interne controleplan, risico's en bevindingen en adviezen van de accountant.

Informatisering en automatisering (Informatievoorziening)

De inrichting van processen, systemen en informatievoorziening was grotendeels afgerond in 2015. De resterende open einden zijn in 2016 opgepakt en geïmplementeerd. Belangrijke mijlpalen zijn het mogelijk maken van declareren door zorgaanbieders via het Landelijk Gegevens Knooppunt (GGK) en sterke vereenvoudiging van het beschikkings- en declaratieproces voor aanbieders van jeugd & opvoedhulp.

3.5.2. Personeel

Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)

In november 2015 is het formatierapport de DG&J vastgesteld. De formatie is gereduceerd naar een omvang van 104,1 fte, dit is inclusief de invulling van 0,2 fte voor de crisisorganisatie en 2 fte voor IZB waarvoor aanvullend budget beschikbaar is gesteld.

Hieronder is de formatie en bezetting ultimo 2016 weergegeven. Jaarlijks vindt een functie- en formatieonderhoud plaats.

	Vastgestelde formatie	Bezetting	Vershil
Staf (inclusief directeur)	3	2	-1
Bedrijfsvoering	18,48	17,5	-0,95
Dienstverlening	47,31	49,65	2,34
Regie, onderzoek en advies	35,31	34,31	-1
Bovenformatief	0	3,69	3,69
Totaal	104,10	107,15	3,08

In de aanloop naar 2018 zal er meer duidelijkheid zijn over de positionering van Veilig Thuis. De hieruit voortkomende personele en budgettaire consequenties zullen in kaart worden gebracht en na besluitvorming in het AB in de begroting worden verwerkt.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

Hieronder is de formatie en bezetting ultimo 2016 weergegeven.

	Vastgestelde formatie	Bezetting	Vershil
Directie	2,67	3,11	0,44
Medisch manager	0,89	0,89	0
Bedrijfsbureau	11,36	11,92	0,56
Teamleiders	2,89	2,89	0
Ambulanceverpleegkundigen	55,39	56,58	1,19
Mobiel medisch team	0,81	0,5	-0,31
Ambulancechauffeurs	50,48	50,50	0,02
Verzorgenden	7,38	7,41	0,03
Meldkamer	5	5	0
Medewerkers FLO	0	13,56	13,56
Bovenformatief	0	1	1
Totaal	136,87	153,36	16,49

Het overzicht bevat zowel vast als ingehuurd personeel. De kosten van de medewerkers FLO worden vergoed door het ministerie van VWS. De overbezetting heeft geen invloed op het resultaat.

Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)

De personele bezetting van de SOJ is in overeenstemming met de begroting.

	Bezetting
Directie / algemeen	3,22
Financiën	2
Informatievoorziening	4
Inkoop en contractmanagement	3,94
Beleid	6,33
Totaal	19,49

3.5.3. Ziekteverzuim

Binnen de GR DG&J wordt ingezet op het reduceren van de verzuimcijfers en structureel aandacht op verzuim te behouden. Dit houdt onder meer in dat we bij een melding bespreken in hoeverre nog werkzaamheden verricht kunnen worden en op welke termijn herstel wordt verwacht.

Bij langduriger verzuim worden de formele stappen uit de wet poortwachter uitgevoerd door de clustermanager. Met medewerkers die drie keer of meer verzuimen in 12 maanden voert de clustermanager een gesprek.

In het frequent-verzuimgesprek maken we afspraken om verzuim zoveel mogelijk te voorkomen. Om gezond te blijven is het belangrijk om voldoende verlof te nemen. Drukke perioden moeten kunnen worden afgewisseld met rust. We zorgen er daarom voor dat er geen verlofstuwmeren ontstaan.

Streven is om het verzuim in ieder geval verder terug te dringen naar het gemiddelde percentage voor overheidsinstellingen van 5%.

Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)

Samengevat zag de opbouw van het ziekteverzuim in 2016 er als volgt uit:

Aantal meldingen	Verzuim %	Verzuim % 1-7 dagen	Verzuim% 8-42 dagen	Verzuim% 43-364 dagen	Verzuim% > 364 dagen	Meldings-frequentie
150	5,89	0,99	1,19	2,35	1,35	0,99

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

Het ziekteverzuimpercentage bij de RAV bedroeg in 2016 5,24%.

In de vaststelling van de personele formatie en het aantal effectieve uren per jaar is rekening gehouden met een ziekteverzuim van 5%.

Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)

Samengevat zag de opbouw van het ziekteverzuim in 2016 er als volgt uit:

Aantal meldingen	Verzuim %	Verzuim % 1-7 dagen	Verzuim% 8-42 dagen	Verzuim% 43-364 dagen	Verzuim% > 364 dagen	Meldings-frequentie
21	0,87	0,8	0,07	0	0	0,95

Het verzuim (exclusief zwangerschapsverlof) over 2016 is 0,87 procent.

3.5.4. Kwaliteit en audits

Binnen de DG&J wordt gewerkt met kwaliteitscertificering HKZ (Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling Zorg) en deze heeft een geldigheidsduur van 3 jaar. Tussentijdse toetsing is in 2016 uitgevoerd en heeft ertoe geleid dat de minor (tekortkoming) die in 2015 was geconstateerd is opgelost. In februari 2017 heeft een audit plaatsgevonden. Tijdens deze audit zijn 2 minors geconstateerd welke voor augustus 2017 opgevolgd moeten worden.

3.5.5. Governance

Het Algemeen Bestuur heeft op 23 februari 2017 ingestemd met een plan van aanpak ten aanzien van de governance. Dit plan omvat drie sporen met verschillende tijdlijnen voor het realiseren van doelstellingen op korte en op langere termijn. Einddoel is het realiseren van een goede governance als nalatenschap van het huidige bestuur en met

heldere afspraken als fundament van het nieuwe bestuur. De tijdlijn loopt daarmee tot en met het vierde kwartaal van 2017, met uitloop in het eerste kwartaal 2018.

De sporen zijn:

- (1) Regelgeving en uitvoeringsafspraken.
- (2) Visie op inhoudelijke ontwikkelingen.
- (3) Bestuurlijke en ambtelijke organisatie.

Voor deze sporen worden een aantal te realiseren 'producten' geformuleerd, en worden waar nodig startnotities, bestuursopdrachten en themabijeenkomsten gepland.

3.6 Opvolging aanbevelingen

In de toezicht brief van de provincie is een aantal aandachtspunten benoemd waar door de Dienst aan gewerkt is. Deze aandachtspunten zijn afgewikkeld (zie ook de 2^e Burap).

Door de huidige accountant (Verstegen) is aan de hand van het onderstaande overzicht in kaart gebracht wat de stand van zaken is ten aanzien van de eerdere aanbevelingen en zijn nieuwe aanbevelingen gedaan.

Aanbeveling	Opvolging GR DG&J	Afgewikkeld
1. Vormgeven VIC rechtmatigheid inkopen, aanbestedingen, WNT en subsidieopbrengsten	Er is hierop in 2016 geen VIC ingericht. Ook in het concept IC-plan voor 2017 gaan we hier geen aparte VIC voor inrichten omdat we van mening zijn dat hierin het reguliere proces al voldoende waarborgen zijn ingebracht. Wel zal in 2017 periodiek interne controle plaatsvinden naar het inkoop proces. Onderdeel hiervan is de opvolging van aanbestedingsregels.	Ja, advies wordt niet opgevolgd
2. Advies om financieel beheer te verbeteren door 'schoon' houden administratie (bijhouden tussenrekeningen)	Is opgepakt en wordt ook al invulling gegeven. Uit de interim zijn geen bijzonderheden gebleken ten aanzien van de administratie	Ja
3. Procedure aanleveren mutaties via memoriaal naleven. CTFS tussen aanleveren memoriaal bij SCD en zichtbare interne controle door verantwoordelijk budgethouder	Is gerealiseerd middels de werkafpraak dat memorialen altijd door een collega gecontroleerd dienen te worden.	deels, geen controle door budgethouder maar door een collega
4. Bevindingen IT audit op Drechtsteden niveau waardoor niet volledig gesteund kan worden op IT-omgeving	Door Drechtsteden opgepakt en meegenomen in de IT-audit 2016	Te beoordelen bij jaarrekening 2016

5. GR DG&J maakt niet integraal gebruik van goedkeuringslimieten in K2F. Advies om hier wel gebruik van te maken	Is gerealiseerd door verdere inrichting van K2F.	Ja
6. Prestatielevering taxivervoer kan niet worden onderbouwd	Blijft aandachtspunt	Nee
7. Facturen onder 50k m.b.t. meerdere boekjaren niet toerekenen aan boekjaren (DG&J)	Adviespunt wordt niet herkend door GR DG&J. Uit de interim-controle zijn op dit aspect geen bijzonderheden gebleken	Ja
8. Achterstand boeken zorgkosten bij SOJ	Door SOJ wordt actief beleid gevoerd om de voortgang van de facturatie verder te verbeteren door middel van monitoring voortgang, leveren actieve ondersteuning bij zorgaanbieders en inhouden bevoorschotting bij achterstanden. Achterstanden nemen hierdoor af.	Onderhanden
9. Debiteurenlijst lijken termijnbetalingen niet goed afgeletterd van vordering en daardoor negatieve bedragen op deze overzichten en subsidies 2013 en 2014 (DG&J) staan nog op debiteurenlijst en moeten worden uitgezocht.	Is gerealiseerd.	Ja
10. Contracten van inkopen zijn niet aanwezig of zijn niet getekend (DG&J en SOJ)	Is opgepakt en wordt invulling aan gegeven. Bij de interim zijn op dit punt geen bijzonderheden gebleken.	Ja
11. Prestatielevering niet altijd onderbouwd (DG&J en SOJ)	Is opgepakt en wordt ook al invulling gegeven. Bij de interim zijn op dit punt geen bijzonderheden gebleken.	Ja
12. Geen actueel treasury statuut en liquiditeitsplanning	Treasury statuut is in AB vastgesteld en met SCD is DVO t.a.v. treasury gesloten.	Ja
13. Salarislasten Jeugd niet binnen juiste bedrijf verantwoord	Is gerealiseerd.	Ja
14. Nog geen frauderisico analyse bij DG&J en RAV	Opgesteld en behandeld in DB van januari 2017	Ja
15. Opnemen contractwaarde in contractenregister en uitvoeren zichtbare	Is opgepakt en wordt ook al invulling gegeven.	Ja

volledigheidscontrole op subsidieregister		
16. Actualiseren procesbeschrijvingen	Op hoofdlijnen zijn de majeure processen beschreven	Onderhanden
17. Koppelen verplichtingenadministratie aan contractenregister en toetsen op volledigheid	Dit wordt periodiek gemonitord	Ja
18. Vaststellen integraal intern controleplan	Inmiddels in concept gereed, komt in DB van januari 2017	Ja
19. Consolidatieproces is handmatig en daardoor kwetsbaar en foutgevoelig	In proces wordt tijd ingebouwd voor kwaliteitscontrole	Te beoordelen bij jaarrekening 2016
20. Kwaliteit jaarverslag, paragrafen en fin. Verantwoordingsinfo is voor verbetering vatbaar	In proces wordt tijd ingebouwd voor kwaliteitscontrole	Te beoordelen bij jaarrekening 2016
21. Werkprocessen binnen de 3 onderdelen zijn niet uniform	Is geen doel op zich voor GR DG&J.	Advies wordt niet opgevolgd

4 Financiële begroting

Om inzicht te krijgen in de financiële positie van de GR DG&J wordt in dit hoofdstuk een nadere toelichting van de financiële positie gegeven. Als eerste zal een meerjarig beeld worden weergegeven van de baten en lasten per organisatieonderdeel. Vervolgens zullen aantal financiële aspecten (conform BBV-voorschrift) nader worden uitgelicht. Hierbij moet gedacht worden aan incidentele baten en lasten, investeringen en het EMU-saldo. Tot slot zal de begroting naar taakveld worden gepresenteerd.

4.1 Overzicht van baten en lasten

In deze paragraaf wordt het overzicht van baten en lasten voor zowel het begrotingsjaar 2018, als de jaren 2019-2021 gepresenteerd conform BBV voorschrift.

Vernieuwing BBV

Als gevolg van de vernieuwingen in het BBV waarbij de overige algemene dekkingsmiddelen en overhead niet toegerekend mogen worden aan de inhoudelijke begrotingsprogramma's zijn deze baten en lasten nu in een nieuw programma Algemene Dekkingsmiddelen (AD) weergegeven. Door deze verschuiving is een verdeling tussen de jaren 2016 en 2017 enerzijds en de begroting 2018-2021 niet direct te maken. In bijlage 3 is de begroting 2018 in "oude" stijl opgenomen.

Omslagrente

Met de vernieuwde BBV zijn ook de uitgangspunten aangepast, waarop de omslagrente gebaseerd dient te worden. Het te hanteren percentage dient gelijk te zijn aan de daadwerkelijk geprognosticeerde rentebaten en -lasten. Vooralsnog worden deze saldi op nihil geschat, waardoor de omslagrente bijgesteld is van 4% naar 0%

In onderstaand overzicht is de meerjarenraming per organisatieonderdeel weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

	Jaarrekening 2016	Begroting na wijziging 2017	Primaire begroting 2018	Primaire begroting 2019	Primaire begroting 2020	Primaire begroting 2021
Dienst Gezondheid en Jeugd						
Lasten	24.163	26.301	18.815	18.815	18.815	18.815
Baten	24.565	26.563	18.230	18.230	18.230	18.230
Geraamd saldo baten en lasten	402	262	-585	-585	-585	-585
Mutaties reserves	283	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	685	262	-585	-585	-585	-585
Regionale Ambulance Voorziening						
Lasten	16.607	16.150	14.480	14.480	14.480	14.480
Baten	16.689	16.061	17.450	17.450	17.450	17.450
Geraamd saldo baten en lasten	82	-89	2.970	2.970	2.970	2.970
Mutaties reserves	0	89	0	0	0	0
Geraamd resultaat	82	0	2.970	2.970	2.970	2.970
Serviceorganisatie Jeugd						
Lasten	102.748	99.410	95.366	95.366	95.366	95.366
Baten	102.748	99.410	95.366	95.366	95.366	95.366
Geraamd saldo baten en lasten	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	0	0	0	0	0	0
Algemene Dekkingsmiddelen						
Totaal lasten Alg. dekk.	0	0	11.689	11.689	11.689	11.689
Totaal baten Alg. dekk	0	0	9.304	9.304	9.304	9.304
Geraamd saldo baten en lasten	0	0	-2.385	-2.385	-2.385	-2.385
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	0	0	-2.385	-2.385	-2.385	-2.385
Totaal GR DG&J						
Lasten	143.518	141.861	140.350	140.350	140.350	140.350
Baten	144.002	142.034	140.350	140.350	140.350	140.350
Geraamd saldo baten en lasten	484	173	0	0	0	0
Mutaties reserves	283	89	0	0	0	0
Geraamd resultaat	767	262	0	0	0	0

Hieronder worden de grootste afwijkingen tussen de realisatie 2016 en de begroting 2017 en daarnaast tussen de begroting 2017 en begroting 2018 weergegeven.

De realisatie 2016 wijkt ongeveer € 3 miljoen af, aan zowel de baten als de lasten kant, ten opzichte van de begroting 2017. De grootste afwijkingen zijn:

- DG&J: Gebleken is dat als gevolg van de administratieve verwerking van het dekkingsplan in de begroting de algemene baten en lasten werden 'opgeblazen'. Bij de 2^e bestuursrapportage is dit voor het boekjaar 2016 hersteld. Voor 2017 zal dit effect bij de eerstvolgende bestuursrapportage in 2017 uit de begroting worden gehaald (€ 2 miljoen, structureel);

- RAV: In de primitieve begroting van de RAV ZHZ 2017 is de structurele verhoging van de bijdrage van de zorgverzekeraars, zoals vastgesteld in het budgetoverleg van december, nog niet verwerkt. De zorgverzekeraars bieden extra middelen om de aanrijtijdsnorm van de ambulancevoorziening beter te kunnen realiseren. Deze structurele hogere bijdrage, en daarmee samenhangende exploitatie- en investeringsplannen, worden bij de eerstvolgende bestuursrapportage 2017 met een begrotingswijziging geformaliseerd. Deze structurele budgettoename bedraagt € 1 miljoen en is kostenneutraal voor gemeenten;
- SOJ: De begroting 2017 is 3,3 miljoen lager dan voorlopige realisatie 2016. Enerzijds is er sprake van een dalende rijksbijdrage welke in de begroting is verwerkt. Anderzijds zijn de kosten van jeugdhulp in 2016 hoger uitgevallen dan geraamd.

Per saldo neemt de begroting 2018 van GR DG&J ten opzichte van de begroting 2017 per saldo met ongeveer € 1 miljoen af. Dit is het gevolg van:

- DG&J: Verwerken van de stijging van de premie van het ABP en cao 2016-2017 (€ 0,3 miljoen, neutraal voor gemeenten, structureel, DGJ & AD));
- RAV: In de begroting RAV ZHZ 2018 is de eerder genoemde structurele *hogere* bijdrage van de zorgverzekeraars (en daarmee samenhangende uitgaven) van ongeveer € 1,5 miljoen al wel verwerkt; de begroting 2017 wordt voor deze budgetverhoging in Burap 1 2017 aangepast;
- SOJ: De begroting 2018 is 0,6 miljoen lager dan de begroting 2017. In 2017 is een extra bijdrage verstrekt voor Veilig Thuis van 1,7 miljoen. Deze extra bijdrage is niet in de begroting van 2018 opgenomen. Verder is in de begroting 2018 de hogere rijksbijdrage opgenomen.

Incidentele baten en lasten en structurele mutaties reserves

Het BBV (art. 19 en 28) schrijft voor dat de GR DG&J zowel bij begroting als bij jaarrekening een overzicht van incidentele baten en lasten presenteert. Het overzicht is, voor zowel het Algemeen Bestuur als voor de Provincie Zuid-Holland, een essentieel onderdeel bij de bepaling van het structureel evenwicht van de exploitatie. Het structurele evenwicht wordt verkregen na eliminatie van de incidentele baten en lasten. Het takenpakket van de GR DG&J heeft een wettelijke basis en omvat derhalve activiteiten die een structureel karakter kennen en ook een structurele financiering. In zowel de begroting 2018 als de meerjarenraming van de GR DG&J zijn derhalve geen incidentele baten en lasten voorzien. Naast incidentele baten en lasten dient ook inzicht te worden gegeven in structurele mutaties in de reserves. Ook hier worden geen mutaties voorzien gezien de wijze waarop het takenpakket van de GR DG&J is gefinancierd.

Balans en EMU-saldo

Op grond van de Europese begrotingsregels mag het landelijk EMU-tekort (het gezamenlijk tekort van het Rijk, lokale overheden en sociale fondsen) van de landen die participeren in de Economische Monetaire Unie niet boven de 3% uitkomen. Om tot een goede raming van het EMU-saldo te komen is het van belang dat ook het EMU-saldo van lokale overheden, en daarmee de GR DG&J, in de cijfers worden opgenomen. Met de vernieuwing van het BBV is het nu verplicht gesteld om het EMU saldo te presenteren in de begroting. Voorheen werd volstaan met alleen het jaarlijks opgeven van het geprognosticeerde saldo.

Het EMU-saldo komt tot stand door op basis van de geprognosticeerde balans voor de periode 2018-2021. Op deze balans zijn een aantal correcties aangebracht. Het betreft hier onder andere verwachte mutaties in reserves, voorzieningen en investeringen. In bijlage 5 is het meerjarige verloop van deze posten weergegeven. In onderstaande tabellen zijn de meerjarenbalans en het EMU-saldo van GR DG&J weergegeven.

Meerjarenbalans GR DG&J

(bedragen x € 1.000)

	Jaarrekening 2016	Begroting na wijziging 2017	Primaire begroting 2018	Primaire begroting 2019	Primaire begroting 2020	Primaire begroting 2021
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	4.195	5.983	5.891	5.799	5.707	5.615
Financiële vaste activa	55	48	41	34	27	21
Voorraden	27	27	27	27	27	27
Uitzetting (< 1 jaar)	44.050	41.119	41.023	40.975	40.933	40.900
Liquide middelen	36.029	36.036	36.043	36.050	36.057	36.063
Overlopende activa	3.846	3.846	3.846	3.846	3.846	3.846
Totaal activa	88.203	87.060	86.872	86.732	86.598	86.473
Eigen vermogen	4.963	4.109	4.109	4.109	4.109	4.109
Voorzieningen	2.342	2.053	1.865	1.725	1.591	1.466
Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0
Netto vlottende schulden	49.464	49.464	49.464	49.464	49.464	49.464
Overlopende passiva	31.434	31.434	31.434	31.434	31.434	31.434
Totaal passiva	88.203	87.060	86.872	86.732	86.598	86.473

EMU-saldo GR DG&J

(bedragen x € 1.000)

		Jaarrekening 2016	Begroting na wijziging 2017	Primaire begroting 2018	Primaire begroting 2019	Primaire begroting 2020	Primaire begroting 2021
1. Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit de reserves	+	484	173	0	0	0	0
2. Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	816	649	774	774	774	774
3. Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	+	1.247	289	188	140	134	125
4. Investerings in (im)materiële vaste activa	-	490	2.430	675	675	675	675
5. Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen	+	0	0	0	0	0	0
6. Desinvesteringen in im(materiële vaste activa	+	0	0	0	0	0	0
7. Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijpmaken e.d.	-	0	280	0	0	0	0
8. Baten bouwgrondexploitaties	+	0	0	0	0	0	0
9. Lasten op balanspost voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	-	0	0	0	0	0	0
10. Lasten i.v.m. transacties met derden,	-	0	0	0	0	0	0
11. Verkoop van effecten		Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Berekend EMU-Saldo		2.057	-1.599	287	239	233	224

4.2 Taakvelden

Met ingang van de begroting 2018 zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht om de begroting, naast de inrichting die zij zelf kiest, ook op basis van verplichte taakvelden te presenteren. Door op deze wijze de begroting te presenteren kan de begroting worden vergeleken met andere openbare lichamen. In totaal zijn acht hoofdtaakvelden te onderscheiden. Voor de GR DG&J is een beperkt aantal hoofdtaakvelden daadwerkelijk van toepassing. In bijlage 4 is weergegeven welk onderdeel van de begroting aan welk taakveld toegerekend wordt. De acht taakvelden zijn:

0. Bestuur en Ondersteuning

1. Veiligheid

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

3. Economie

4. Onderwijs

5. Sport, cultuur en recreatie

6. Sociaal Domein

7. Volksgezondheid en milieu

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

(bedragen x € 1.000)

Taakveld		2018			2019	2020	2021
		Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
0.4	Overhead	11.689	0	-11.689	-11.689	-11.689	-11.689
0.5	Treasury	0	0	0	0	0	0
0.8	Overige baten	0	9.304	9.304	9.304	9.304	9.304
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
4.3	Onderwijs	1.666	2.587	921	921	921	921
6.1	Samenkr. En burgerpart.	334	696	362	362	362	362
6.2	Wijkteams	12.514	12.514	0	0	0	0
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	805	1.245	440	440	440	440
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	69.966	69.966	0	0	0	0
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	535	734	199	199	199	199
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	13.200	13.200	0	0	0	0
7.1	Volksgezondheid	29.641	30.104	463	463	463	463
	Totaal	140.350	140.350	0	0	0	0

5 Vaststelling

Dagelijks Bestuur

Als concept begroting vastgesteld en aangeboden aan het Dagelijks Bestuur op 15 juni 2017.

Het Dagelijks Bestuur van de GR Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid.

de secretaris,
K.J. van Hengel

de voorzitter,
mw C.M.L. Lambrechts

Algemeen Bestuur

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de GR Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid in de openbare vergadering van 6 juli 2017.

de secretaris,
K.J. van Hengel

de voorzitter,
mw C.M.L. Lambrechts

Bijlage 1a Inwoner- en leerlingenbijdrage 2018

Gemeenten	Inwoners	Totaal	VGZ (1)	BLVS (2)	JPT (3)	JGZ (4)	Digitaal Dossier JGZ (5)	Extra Contact moment JGZ (6)	Samen voor gezond (7)
Alblasserdam	19.955	778.459	239.648	62.823	9.179	394.010	27.128	21.126	24.545
Dordrecht	118.801	4.705.930	1.426.729	317.525	116.425	2.463.935	138.596	93.030	149.689
Hendrik-Ido-Ambacht	29.408	1.148.794	353.172	94.298	16.763	564.665	40.812	32.325	46.759
Papendrecht	32.248	1.233.105	387.279	92.566	18.381	615.014	38.970	29.620	51.274
Slidrecht	24.968	946.171	299.851	72.306	14.232	466.092	31.572	22.420	39.699
Zwijndrecht	44.454	1.696.807	533.866	117.987	25.339	861.078	50.765	37.090	70.682
Drechtsteden	269.834	10.509.266	3.240.545	757.505	200.319	5.364.795	327.844	235.611	382.648
Molenwaard	29.067	1.175.952	349.077	103.270	16.568	585.495	43.549	31.776	46.217
Giessenlanden	14.544	551.642	174.665	45.006	6.690	269.243	18.569	14.343	23.125
Gorinchem	35.260	1.392.892	423.451	100.553	20.098	718.327	42.591	31.807	56.063
Hardinxveld-G'dam	17.774	689.082	213.455	57.225	8.176	338.606	24.449	18.911	28.261
Leerdam	20.711	822.520	248.727	61.601	11.805	424.339	25.801	17.316	32.930
Zederik	13.718	518.266	164.745	41.833	6.310	254.370	17.966	11.229	21.812
Alblasserwaard & Vijfheerenlanden	131.074	5.150.354	1.574.120	409.489	69.648	2.590.381	172.926	125.382	208.408
Binnenmaas	28.771	1.050.164	345.522	78.105	16.399	509.008	32.191	23.193	45.746
Cromstrijen	12.755	462.332	153.180	34.338	5.867	223.547	14.048	11.071	20.280
Korendijk	10.825	403.384	130.002	32.569	4.980	195.983	13.528	9.111	17.212
Oud-Beijerland	23.851	909.997	286.436	72.360	13.595	448.842	30.245	20.596	37.923
Strijen	8.766	319.058	105.274	22.211	4.120	156.601	9.220	7.694	13.938
Hoeksche Waard	84.968	3.144.936	1.020.415	239.585	44.961	1.533.980	99.231	71.665	135.099
Totaal	485.876	18.804.556	5.835.080	1.406.579	314.928	9.489.156	600.000	432.658	726.155

Toelichting bij Inwoner en leerling bijdrage tabel

1) VGZ Betreft hier een optelsom van de inwonerbijdrage volksgezondheid, dekkingsplan (inclusief aanvullende structurele bijdrage van € 0,41 per inwoner) en de indexatie 2016. Verdeling op basis van aantal inwoners per 1-1-2016 (bron: CBS).

2) BLVS verdeeld op basis van aantal leerlingen 5 t/m 17 jaar per gemeente per 1-1-2016 (bron CBS).

3) JPT Verdeelsleutel Jeugd Preventie Team o.b.v. vaste staffel per inwoneraantal (3 groepen : 0-20000 inwoners; 20-50000 inwoners en meer dan 50.000 inwoners)

4) JGZ Verdeeld op basis van de vaste gestelde combi-sleutel : 65% doeluitkering en 35% op basis van inwoneraantallen.

5) *Digitaal dossier JGZ* Verdeeld op basis van aantal jeugdigen 0-19 per 1-1-2016 (bron CBS).

6) *Extra contactmomenten JGZ* Vaste bijdrage extra contactmoment o.b.v. inwoner aantallen per 1-1-2016 (bron CBS).

7) *Samen voor gezond* Betreft € 1,59 per inwoner. Hierbij is een correctie voor gemeente Alblasserdam (€ 0,36 per inwoner) en gemeente Dordrecht (€ 0,33 per inwoner) aangezien zij een eigen programma hebben voor respectievelijk alcoholpreventie en gezond gewicht.

Gemeente	Inwoners	Jeugdigen	Leerlingen
Alblasserdam	19.955	5.214	3.445
Dordrecht	118.801	26.638	17.412
Hendrik-Ido-Ambacht	29.408	7.844	5.171
Papendrecht	32.248	7.490	5.076
Sliedrecht	24.968	6.068	3.965
Zwijndrecht	44.454	9.757	6.470
Drechtsteden	269.834	63.011	41.539
Molenwaard	29.067	8.370	5.663
Giessenlanden	14.544	3.569	2.468
Gorinchem	35.260	8.186	5.514
Hardinxveld-Giessendam	17.774	4.699	3.138
Leerdam	20.711	4.959	3.378
Zederik	13.718	3.453	2.294
Alblasserwaard & Vijfheerenlanden	131.074	33.236	22.455
Binnenmaas	28.771	6.187	4.283
Cromstrijen	12.755	2.700	1.883
Korendijk	10.825	2.600	1.786
Oud-Beijerland	23.851	5.813	3.968
Strijen	8.766	1.772	1.218
Hoeksche Waard	84.968	19.072	13.138
Totaal	485.876	115.319	77.132

Bijlage 1b Tarieventabel 2018

Schaal	Loonkosten	Overhead	Totale kosten	kp tarief 1.350 uur	kp+ tarief (p-gerel.)	Markttarief
1	34.091	31.500	65.591	48,59	52,09	54,69
2	37.379	31.500	68.879	51,02	54,52	57,25
3	40.613	31.500	72.113	53,42	56,92	59,76
4	42.777	31.500	74.277	55,02	58,52	61,45
5	45.076	31.500	76.576	56,72	60,22	63,23
6	47.413	31.500	78.913	58,45	61,95	65,05
7	51.885	31.500	83.385	61,77	65,27	68,53
8	58.879	31.500	90.379	66,95	70,45	73,97
9	66.590	31.500	98.090	72,66	76,16	79,97
10	73.954	31.500	105.454	78,11	81,61	85,69
10A	79.037	31.500	110.537	81,88	85,38	89,65
11	84.137	31.500	115.637	85,66	89,16	93,61
11A	89.418	31.500	120.918	89,57	93,07	97,72
12	94.731	31.500	126.231	93,50	97,00	101,85
13	102.184	31.500	133.684	99,03	102,53	107,65
14	111.659	31.500	143.159	106,04	109,54	115,02
15	121.941	31.500	153.441	113,66	117,16	123,02
16	132.693	31.500	164.193	121,62	125,12	131,38
17	143.581	31.500	175.081	129,69	133,19	139,85
18	155.561	31.500	187.061	138,56	142,06	149,17

Bijlage 2 Beleidsindicatoren

Met ingang van 2018 dienen gemeenschappelijke regelingen de vanuit het BBV voorgeschreven beleidsindicatoren die betrekking hebben op de gemeenschappelijke regeling in haar begroting op te nemen. In onderstaande tabel zijn de beleidsindicatoren van de GR DG&J weergegeven.

nr.	Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Bron	Indicator
1	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	0,54
2	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	0,58
3	0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	€ 0,07
4	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	9,4%
5	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	Eigen gegevens	11,7%
17	4. Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	0
18	4. Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	31
19	4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	1,7%
29	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	10,4%
30	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	1,1%
31	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,4%

Bijlage 3 Begroting GR DG&J 2018 inclusief toerekening overhead naar programma's

Om een vergelijking te kunnen maken met voorgaande jaren is hieronder de begroting inclusief toerekening van overhead naar de diverse programma's weergegeven.

Dienst Gezondheid en Jeugd

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke gezondheid	6.270	3.397	-2.873	6.383	4.650	-1.733	7.009	2.870	-4.139
Maatschappelijke zorg	2.289	1.719	-570	1.611	1.573	-38	2.264	1.979	-285
Onderwijs	2.832	2.541	-291	3.340	2.338	-1.002	2.948	2.587	-361
Jeugdgezondheidszorg	10.465	10.836	371	10.349	10.836	487	10.819	10.837	18
Bestuur & organisatie	1.105	-11	-1.116	1.681	934	-747	1.024	-43	-1.067
Algemene dekkingsmiddelen	1.202	6.083	4.881	2.937	6.232	3.295	0	5.834	5.834
Saldo baten en lasten	24.163	24.565	402	26.301	26.563	262	24.064	24.064	0
Mutaties reserves	0	283	283	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	24.163	24.848	685	26.301	26.563	262	24.064	24.064	0

Programma 1 Publieke Gezondheid

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Infectieziektebestrijding	1.086	144	-942	1.216	676	-540	1.213	16	-1.197
SOA/Sense	530	348	-182	506	413	-93	523	335	-188
TBC	622	173	-449	566	303	-263	538	99	-439
Marktgerichte taken	584	583	-1	636	581	-55	755	581	-174
Medische Milieukunde	353	114	-239	411	144	-267	385	0	-385
Toezicht Hygiëne Zorg	265	42	-223	215	58	-157	390	42	-348
Toezicht Kinderopvang	860	804	-56	578	809	231	658	696	38
Gezondheidsbev.	1.796	1.099	-697	2.064	1.508	-556	2.310	1.063	-1.247
Crisisorganisatie	174	90	-84	191	158	-33	237	38	-199
Saldo baten en lasten	6.270	3.397	-2.873	6.383	4.650	-1.733	7.009	2.870	-4.139
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	6.270	3.397	-2.873	6.383	4.650	-1.733	7.009	2.870	-4.139

Programma 2 Maatschappelijke Zorg

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
AMHK	1.135	788	-347	744	726	-18	1.236	1.245	9
OGGZ	1.154	931	-223	867	847	-20	1.028	734	-294
Saldo baten en lasten	2.289	1.719	-570	1.611	1.573	-38	2.264	1.979	-285
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	2.289	1.719	-570	1.611	1.573	-38	2.264	1.979	-285

Programma 3 Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Leerplicht	1.811	1.424	-387	2.312	1.354	-958	1.799	1.407	-392
RMC/VSV	1.021	1.117	96	1.028	984	-44	1.149	1.180	31
Saldo baten en lasten	2.832	2.541	-291	3.340	2.338	-1.002	2.948	2.587	-361
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	2.832	2.541	-291	3.340	2.338	-1.002	2.948	2.587	-361

Programma 4 Jeugdgezondheidszorg

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Jeugdgezondheidszorg	10.149	10.522	373	9.823	10.522	699	10.505	10.523	18
Jeugdpreventie team	316	314	-2	526	314	-212	314	314	0
Saldo baten en lasten	10.465	10.836	371	10.349	10.836	487	10.819	10.837	18
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	10.465	10.836	371	10.349	10.836	487	10.819	10.837	18

Programma 5 Bestuur en Organisatie

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Kennisprogramma	1.105	-11	-1.116	1.681	934	-747	1.024	-43	-1.067
Saldo baten en lasten	1.105	-11	-1.116	1.681	934	-747	1.024	-43	-1.067
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	1.105	-11	-1.116	1.681	934	-747	1.024	-43	-1.067

Algemene dekkingsmiddelen van DG&J

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene dekkingsm.	1.202	6.083	4.881	2.937	6.232	3.295	0	5.835	5.835
Saldo baten en lasten	1.202	6.083	4.881	2.937	6.232	3.295	0	5.835	5.835
Mutaties reserves	0	283	283	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	1.202	6.366	5.164	2.937	6.232	3.295	0	5.835	5.835

Regionale Ambulancevoorziening

Ambulancezorg

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Ambulancezorg	15.048	15.119	71	14.551	14.551	0	15.800	15.800	0
Saldo baten en lasten	15.048	15.119	71	14.551	14.551	0	15.800	15.800	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	15.048	15.119	71	14.551	14.551	0	15.800	15.800	0

Meldkamer

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
RAV Meldkamer	1.559	1.570	11	1.599	1.510	-89	1.650	1.650	0
Saldo baten en lasten	1.559	1.570	11	1.599	1.510	-89	1.650	1.650	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	89	89	0	0	0
Geraamd resultaat	1.559	1.570	11	1.599	1.599	0	1.650	1.650	0

Serviceorganisatie Jeugd

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo baten en lasten	102.734	102.734	0	99.410	99.410	0	98.835	98.835	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	102.734	102.734	0	99.410	99.410	0	98.835	98.835	0

Bijlage 4 Verdelingsprincipe producten GR DG&J naar taakvelden

In onderstaande tabel is de verdeling van de programma's naar taakvelden weergegeven.

Programma/product		Taakveld	
Dienst Gezondheid en Jeugd			
	Publieke Gezondheid		
	Infectieziektebestrijding	7.1	Volksgezondheid
	SOA/Sense	7.1	Volksgezondheid
	TBC-bestrijding	7.1	Volksgezondheid
	Marktgerichte taken	7.1	Volksgezondheid
	Technische Hygiëne Zorg	7.1	Volksgezondheid
	Toezicht Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
	Gezondheidsbevordering	7.1	Volksgezondheid
	Crisisorganisatie	7.1	Volksgezondheid
	Maatschappelijke zorg		
	AMHK	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+
	OGGZ	7.1	Volksgezondheid
	Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt		
	Leerplicht	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken
	VSV/RMC	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken
	Jeugdgezondheidszorg		
	Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid
	JeugdPreventie Team	6.2	Wijkteams
	Kennisfunctie		
	Kennisfunctie	7.1	Volksgezondheid
	Regionale Ambulance Voorziening		
	Ambulancezorg	7.1	Volksgezondheid
	Meldkamer ambulancezorg	7.1	Volksgezondheid
	Serviceorganisatie Jeugd		
	Jeugdteams	6.2	Wijkteams
	Zorginkoop	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
	Zorginkoop LTA	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
	Lokale Impuls	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
	PGB	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
	BJZ (gecertificeerde instellingen)	6.82	Geëscaleerde zorg 18-
	Gesloten Jeugdhulp	6.82	Geëscaleerde zorg 18-
	Algemene dekkingsmiddelen		
	Financiering	0.5	Treasury
	Overige algemene dekkingsmiddelen	0.8	Overige baten en lasten
	Overhead	0.4	Overhead
	Vpb heffing	0.9	Vennootschapsbelasting
	Onvoorzien	0.8	Overige baten en lasten
	Mutaties reserves & resultaat (indien van toepassing per programma)		
	Mutatie reserves	0.10	Mutaties reserves
	Geraamd resultaat	0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten

Bijlage 5 Meerjarenverloop van reserves, voorzieningen en investeringen

Meerjarenoverzicht reserves GR DG&J

	Stand 31-12-2016	2017		2018		2019		2020		2021		Stand 31-12-2021
		+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	
Algemene reserve	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24
Dekkingsplan	1.532	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.532
ICT	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17
Egalisatie Reserve gem. Dordrecht	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26
RAK Ambulancedienst	1.845	0	-9	0	0	0	0	0	0	0	0	1.836
RAK CPA	752	11	-89	0	0	0	0	0	0	0	0	674
Totaal	4.196	11	-98	0	0	0	0	0	0	0	0	4.109

Meerjarenoverzicht voorzieningen GR DG&J

	Stand 31-12-2016	2017		2018		2019		2020		2021		Stand 31-12-2021
		+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	
Bovenf. 2013	915	0	-93	0	-85	0	-79	0	-79	0	-79	500
Bovenf. dekkingsplan	461	0	-196	0	-103	0	-61	0	-55	0	-46	0
Spaaruurreg.	44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	44
Onderhoud posten in eigendom	151	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	151
Per. levensfase budget	634	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	634
Midd. 3 ^e bestemming gebonden vrije marge gelden	48	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	48
Sociaal plan	87	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	87
Totaal	2.340	0	-289	0	-188	0	-140	0	-134	0	-125	1.464

Meerjarenoverzicht investeringen GR DG&J

	Stand 31-12- 2016	2017		2018		2019		2020		2021		Stand 31-12-2021
		+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	
Materiele vaste activa												
Gronden en terreinen	86	280	0	0	0	0	0	0	0	0	0	366
Bedrijfsgebouwen	2.335	1.600	-192	0	-192	0	-192	0	-192	0	-192	2.975
Vervoermiddelen	1.215	500	-400	600	-500	600	-500	600	-500	600	-500	1.715
Machines, apparaten en installaties	438	25	-25	50	-50	50	-50	50	-50	50	-50	438
Overige materiële vaste activa	122	25	-25	25	-25	25	-25	25	-25	25	-25	122
Financiële activa												
Stichting Breedband	55	0	-7	0	-7	0	-7	0	-7	0	-7	21
Totaal	4.250	2.430	-649	675	-774	675	-774	675	-774	675	-774	5.636

Karel Lotsyweg 40
Postbus 166, 3300 AD Dordrecht
T 078 770 8500
F 078 770 8501
info@dienstgezondheidjeugd.nl
www.dienstgezondheidjeugd.nl